



LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Landskapslagar om tillämpning av gödselmedelslagen, fodermedelslagen och lagen om handel med utsäde

1992-93

nr 22

FÖRSLAG

I denna framställning föreslås att tre s.k. blankettlagar skall stiftas. En lag om gödselmedel, en lag om fodermedel samt en lag om handel med utsäde. Lagarna skall ersätta nuvarande lagstiftning om gödsel- och fodermedel samt handel med frövara. Syftet med framställningen är huvudsakligen att se till att bestämmelserna om gödsel- och fodermedel samt utsäde överensstämmer med EG:s direktiv och beslut om gödsel- och fodermedel samt utsäde som ingår i EES-avtalet. Harmoniseringen av lagstiftningen förutsätter angående gödselmedel förutom regleringen som gäller gödselmedel även ändringar av teknisk natur i de bestämmelser som gäller övriga gödselmedel, tillsyn och påföljder. Vad gäller fodermedel förutsätter harmoniseringen ändringar i bestämmelser om marknadsföring av foderfabrikat, tillsyn över lagstiftningen och påföljder. Angående utsäde förutsätter harmoniseringen ändringar i bestämmelserna om kraven på utsäde som marknadsförs och om tillsynssystemet.

Vid marknadsföringen av gödselmedel tas i bruk en förteckning över gödselmedel som innehåller de olika typerna av gödselmedel. Endast i förteckningen nämnda gödselmedel får marknadsföras.

Regleringen av marknadsföringen av foderfabrikat skall huvudsakligen basera sig på de förteckningar som landskapsstyrelsen utfärdar. I regel skall endast de fabrikat som nämns i förteckningarna få marknadsföras. Det skall dock fortfarande vara möjligt att marknadsföra andra fodermedel som uppfyller de allmänna kvalitetskravena.

Utsäde av de viktigaste växtarterna skall få marknadsföras bara som certifikatutsäde vars äkthet och kvalitet intygas av myndigheterna (certifiering). Certifieringssystemet införs i full skala efter de övergångstider som överenskommits i EES-avtalet. Förslaget innebär att handelsutsäde, dvs. utsäde av den lägsta kvalitetsklassen enligt den nuvarande kvalitetsklassificeringen slopas i handeln med utsäde av spannmåls- och foderväxter.

Avsikten är att lagarna skall träda i kraft samtidigt som EES-avtalet.

1. The first part of the document is a letter from the President of the United States to the Congress, dated January 3, 1862. It is a very important document, as it contains the President's annual message to Congress.

2. The second part of the document is a report from the Secretary of the Interior, dated January 10, 1862. It contains information about the land and resources of the United States.

3. The third part of the document is a report from the Secretary of the Treasury, dated January 15, 1862. It contains information about the financial state of the United States.

4. The fourth part of the document is a report from the Secretary of the War, dated January 20, 1862. It contains information about the military forces of the United States.

5. The fifth part of the document is a report from the Secretary of the Navy, dated January 25, 1862. It contains information about the naval forces of the United States.

6. The sixth part of the document is a report from the Secretary of the Department of the Interior, dated February 1, 1862. It contains information about the land and resources of the United States.

7. The seventh part of the document is a report from the Secretary of the Department of the Treasury, dated February 5, 1862. It contains information about the financial state of the United States.

8. The eighth part of the document is a report from the Secretary of the Department of the War, dated February 10, 1862. It contains information about the military forces of the United States.

9. The ninth part of the document is a report from the Secretary of the Department of the Navy, dated February 15, 1862. It contains information about the naval forces of the United States.

10. The tenth part of the document is a report from the Secretary of the Department of the Interior, dated February 20, 1862. It contains information about the land and resources of the United States.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ALLMÄN MOTIVERING	1
1. Lagstiftningsbehörigheten	1
2. Gällande bestämmelser om gödsel- och fodermedel samt handel med utsäde . .	1
3. EES-avtalet	1
3.1. Gödseldirektiv	2
3.2. Foderdirektiv	2
3.3. Utsädesdirektiv	3
4. Framställningens mål och de centrala innehållet i rikslagarna	4
4.1. Målen och medlen för att nå dem	4
4.2. De centrala innehållet i rikslagarna	4
4.2.1. Gödselmedelslagen	4
4.2.2. Fodermedelslagen	5
4.2.3. Lagen om handel med utsäde	6
5. Framställningens verkningar	7
5.1. Ekonomiska verkningar	7
5.2. Verkningar i fråga om organisation och personal	8
6. Ärendets beredning	8

DETALJMOTIVERING8

1. Motivering till landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av gödselmedslagen8

2. Motivering till landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av fodermedelslagen11

3. Motivering till landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om handel med utsäde13

LAGTEXT16

1. Landskapslag om tillämpning i landskapet Åland av gödselmedelslagen16

2. Landskapslag om tillämpningen i landskapet Åland av fodermedelslagen18

3. Landskapslag om tillämpning i landskapet Åland av lagen om handel med utsäde21

Bilagor: Gödselmedelslagen (FFS 232/93), fodermedelslagen (FFS 234/93) och lagen om handel med utsäde (FFS 233/93)

ALLMÄN MOTIVERING

1. Lagstiftningsbehörigheten

Enligt 18 § 15 punkten självstyrelselagen har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om jord- och skogsbruk. Av förarbetena till lagen framgår det att lagstiftningen om jord- och skogsbruk skall höra till landskapet med vissa undantag. Uttryckligen nämns i förarbetena att handeln med konstgjorda gödselämnen och beredda fodermedel samt med utsädesvaror har överförts till landskapets lagstiftningsbehörighet.

Sådan begränsning av import och export av varor som grundar sig på handelspolitiska skäl är enligt självstyrelselagen en angelägenhet som hör till rikets lagstiftningsbehörighet. I ärenden som gäller begränsningar som avser t.ex. kvalitetskrav är fördelningen av lagstiftningsbehörigheten däremot beroende av vilket rättsområde det är fråga om. Fördelningen av lagstiftningsbehörigheten innebär att landskapet har lagstiftningsbehörighet bl.a. i fråga om kvalitetskrav på gödsel, foder och utsäde som importeras eller införs till landskapet.

2. Gällande bestämmelser om gödsel- och fodermedel samt handel med utsäde

Enligt 71 § självstyrelselagen skall på ett rättsområde som överförts till landskapets behörighet genom lagen, rikslagstiftning som inom detta område tillkommit innan den 1 januari 1993 fortfarande tillämpas i landskapet till dess rikslagstiftningen upphävs genom landskapslag. Den rikslagstiftning om gödsel- och fodermedel samt handeln med utsäde som tillkommit innan självstyrelselagen trädde i kraft är huvudsakligen gödselmedelslagen (FFS 377/86) och fodermedelslagen (FFS 376/86) samt lagen om handel med frövara (FFS 669/75). I de två först nämnda lagarna regleras tillverkning, marknadsföring och införsel av gödsel- och foderfabrikat samt tillsynen över dessa. Lagen om handel med frövara reglerar bl.a. vilka frövaror av de viktigaste spannmålsväxterna som får saluföras i landet.

3. EES-avtalet

Landskapet har genom EES-avtalet förbundit sig att anpassa sin lagstiftning om gödsel- och fodermedel samt om handel med utsäde till europeiska gemenskapens lagstiftning. I EES-avtalet ingår fyra EG-direktiv om gödselmedel inklusive ändringar, tjugofyra EG-direktiv och beslut gällande fodermedel jämte ändringar och nio EG-direktiv om utsäde jämte ändringar Dessutom ingår i avtalet nio andra direktiv och beslut om utsäde, som innehåller närmare bestämmelser om tillämpningen och verkställigheten av de egentliga utsädesdirektiven.

3.1. Gödseldirektiv

Rådets direktiv om tillnärmning av medlemsstaternas lagar om gödselmedel (76/116/EEG) och ändringarna av direktivet gäller marknadsföring och kvalitetskontroll av gödselmedel. Direktivet syftar till att harmonisera reglerna för kvalitet och märkning och därigenom främja fri handel med gödselmedel inom gemenskapens område. Direktivet gäller oorganiska gödselmedel i såväl fast som flytande form och det innehåller en förteckning över gödselmedel som får förses med beteckningen "EEG-gödselmedel". EEG-gödselmedel skall fritt kunna marknadsföras i medlemsstaterna. Kommissionens direktiv om tillnärmning av medlemsstaternas lagar om provtagnings- och analysmetoder för gödselmedel (77/535/EEG) och ändringarna av direktivet innehåller bestämmelser om de provtagnings- och analysmetoder som används vid den officiella övervakningen av EEG-gödselmedel. Ytterligare ingår två direktiv om enkla ammoniumnitratgödselmedel i EES-avtalet (80/876/EEG och 87/94/EEG).

3.2. Foderdirektiv

Direktiven om införande av gemenskapsmetoder för provtagning och analys vid den officiella foderkontrollen (70/373/EEG), om gemenskapsmetoder för analys vid den officiella foderkontrollen (71/250/EEG, 71/393/EEG, 72/199/EEG, 73/46/EEG, 74/203/EEG, 75/84/EEG, 76/372/EEG, 78/633/EEG, 81/715/EEG och 84/425/EEG) samt direktivet om gemenskapsmetoder för provtagning vid den officiella foderkontrollen (76/371/EEG) jämte ändringar innehåller gemenskapens bestämmelser om de provtagnings- och analysmetoder som skall användas vid den officiella övervakningen av foderfabrikat. Genom bestämmelserna vill man samordna övervakningen.

Rådets direktiv om fodertillsatser (70/524/EEG) jämte ändringar gäller tillsatsämnen som används i fodermedel. Syftet med direktivet är att genom att samordna sådana från varandra avvikande bestämmelser som hindrar handeln med fodermedel främja den fria rörligheten för foderfabrikat inom gemenskapen. Syftet är dessutom att begränsa användningen av tillsatsämnen till enbart nyttiga tillsatsämnen och att samtidigt säkerställa att inte heller användningen av dessa medför risker för människors eller djurs hälsa.

Rådets direktiv om marknadsföring av fodervaror (77/101/EEG) och om marknadsföring av foderblandningar (79/373/EEG) jämte ändringar gäller marknadsföring av och kvalitetsfordringar beträffande fodermedel som används som sådana i husdjursskötseln samt beträffande foderblandningar. Syftet med direktiven är att främja en hög kvalitet på fodermedlen och foderblandningarna samt att främja fri rörlighet för dem inom gemenskapens territorium.

Ytterligare ingår i EES-avtalet direktiv om vissa produkter som används i djurfoder (82/471/EEG) och om fastställande av tillåtna maximihalter av främmande ämnen och

produkter i foder (74/63/EEG) samt om fastställande av veterinära bestämmelser för kvittblivning och bearbetning av animaliskt avfall och för att släppa ut detta på marknaden samt förebyggande av patogener i foder av animaliskt ursprung och om ändring av direktiv 90/425/EEG (90/667/EEG).

3.3. Utsädesdirektiv

Rådets direktiv om marknadsföring av utsäde av stråsäd (66/402/EEG) gäller kvaliteten, förpackande, märkning och kontroll av utsäde av vete, korn, råg och havre. Det är tillåtet att marknadsföra utsäde bara som certifikatsutsäde, dvs. officiellt godkänt av myndigheterna. Vid certifiering av sin egen produktion kan ett land ställa tilläggskrav eller strängare krav än vad som anges i direktivet.

Rådets direktiv om marknadsföring av betutsäde, utsäde av foderväxter, utsäde från olje- och fiberväxter samt utsäde av köksväxter (66/400/EEG, 66/401/EEG, 69/208/EEG och 70/458/EEG) gäller de växtarter som är uppräknade i direktiven i fråga. I allmänhet är det tillåtet att marknadsföra bara sådant utsäde som godkänts av myndigheterna (certifikatsutsäde).

Rådets direktiv om den gemensamma sortlistan för lantbruksväxter (70/457/EEG) gäller EG:s gemensamma lista över sorter av stråsäd, foder-, olje-, och fiberväxter samt betor och potatis. För de sorter som tagits in i listan får inte sådana marknadsföringsbegränsningar uppställas som baseras på sorten. I den gemensamma listan tas in sådana sorter som i minst en medlemsstat har godkänts för den nationella sortlistan över sorter som certifierats.

Kommissionens direktiv om fastställande av egenskaper och minimikrav för besiktning av sorter av köksväxter samt för kontroll av sorter av lantbruksväxter (72/168/EEG och 72/180/EEG) förpliktar medlemsstaterna att förenhetliga sin lagstiftning om utförande av sortförsök.

Kommissionens direktiv med särskilda krav rörande förekomsten av flyghavre (*Avena fatua*) innehåller bestämmelser om de förfaringssätt som skall iakttas när intyg utfärdas över att utsäde är fritt från flyghavre.

EES-avtalet tillåter att man i Finland, utan hinder av direktiven, om inte avtalsparterna enas om annat, till utgången av 1996:

- 1) producerar och marknadsför utsäde av klassen handelsutsäde av foder- och spannmålsväxter i enlighet med den nationella lagstiftningen,
- 2) i fråga om spannmålsväxter bestämmer om antalet generationer vid produktionen av utsäde av klassen elitutsäde och
- 3) bestämmer om grobarhetskrav för utsäde av spannmåls- och foderväxter.

Enligt avtalet är strävan att före utgången av år 1995 utarbeta en gemensam sortlista för lantbruksväxter, som skall innehålla såväl EG- som EFTA-ländernas sorter.

4. Framställningens mål och de centrala innehållet i rikslagarna

4.1. Målen och medlen för att nå dem

Syftet med framställningen är att bringa landskapets lagstiftning i överensstämmelse med de EG-direktiv och beslut om gödsel- och fodermedel samt om utsäde som hör till EES-avtalet. Landskapsstyrelsen anser att det är mest ändamålsenligt att genom tre s.k. blankettlagar tillämpa de rikslagar som reglerar motsvarande områden i riket och som har harmoniserats med EES-avtalet. Genom ett bemyndigande i varje blankettlag ges landskapsstyrelsen rätt att besluta att bestämmelser som utfärdats med stöd av de tre rikslagarna skall tillämpas i landskapet. Genom detta förfarande skapas klarhet angående vilka bestämmelser som skall tillämpas i landskapet samt ges landskapsstyrelsen möjlighet att anpassa landskapslagstiftningen i överensstämmelse med de bestämmelser som ingår i EES-avtalet.

4.2. De centrala innehållet i rikslagarna

4.2.1. Gödselmedelslagen

I gödselmedelslagen (FFS 232/93) stadgas om de krav som uppställs för gödsselfabrikatens kvalitet och på märkningar på gödsselfabrikat. Med gödsselfabrikat avses gödselmedel, jordförbättringsmedel, gödslade växtunderlag, kvävebakteriepreparat och komposteringspreparat. Lagen tillämpas inte på slam från t.ex. reningsverk när slammet som sådant används som gödsselfabrikat och inte heller på naturligt gödsel.

Vid marknadsföringen av gödsselfabrikat tas en förteckning över gödselmedel som publiceras av jord- och skogsbruksministeriet i bruk. Förteckningen omfattar olika gödseltyper samt detaljerade kvalitets- och märkningskrav för dem. Endast i förteckningen nämnda gödselmedel kan i fortsättningen marknadsföras. Avsikten är att i förteckningen ta in de i EG:s förteckning över gödselmedel nämnda EEG-gödselmedel samt dessutom andra gödselmedel som uppfyller de förutsättningar som stadgas i gödselmedelslagen.

För andra gödsselfabrikat än gödselmedel uppställer lagen allmänna kvalitetskrav. Genom ett fastställelseförfarande skall övervakas att de typbenämningar och handelsnamn som används inte är missvisande för konsumenten.

Köparen ges skriftliga uppgifter om produkten i dess varudeklaration. Bestämmelserna om uppgifter och märkningssätt ingår i huvudsak i förteckningen över gödselmedel och i andra bestämmelser på lägre nivå.

En näringsidkare är skyldig att föra ett register över tillverkningen, marknadsföringen och importen av gödsselfabrikat. I registret skall bl.a. ingå uppgifter om köp och försäljning av gödsselfabrikat, köp av råvaror samt fabrikatens förvaringsställen.

Gödsselfabrikaten skall inte stoppas vid gränsen. Efter eventuell provtagning kan de fritt föras in i landet. Övervakningen följer i princip samma system oavsett om det är fråga om övervakning av tillverkning, marknadsföring eller import av gödsselfabrikat. Övervakningen har flyttats från förhandsgranskning till marknadsövervakning i efterhand.

Den som säljer gödsselfabrikat har ett objektivet ansvar för de gödsselfabrikat han säljer. Detta innebär att säljaren skall ersätta köparen för den ekonomiska skada som felaktiga gödsselfabrikat orsakat oberoende av vårdslöshet från säljarens sida.

Lagen innehåller befogenheter för jord- och skogsbruksministeriet och i vissa ärenden för kontrollcentralen för växtproduktion att bestämma om bl.a. förteckningen över gödselmedel och om ansökningsförfarandet gällande den, om kraven för gödsselfabrikats kvalitet, märkning och förpackning, om de fakta som skall beaktas då typbenämningar och handelsnamn för bl.a. jordförbättringsmedel fastställs och om det närmare innehållet i och uppgörandet av anmälan om näringsverksamhet samt om innehållet i och anordnandet av det register som upprätthålls av näringsidkaren.

4.2.2. Fodermedelslagen

Enligt fodermedelslagen (FFS 234/93) kan i regel endast fodermedel som publicerats i en förteckning importeras, marknadsföras och för marknadsföring tillverkas. Med fodermedel avses vegetabiliska eller animaliska produkter i befintligt skick, färska eller konserverade, som är avsedda för utfordring av djur, samt biprodukter från industrin och organiska eller oorganiska ämnen använda som sådana eller i foderblandningar. I förteckningen intas kvalitetskrav som fodermedlet skall uppfylla. Avsikten är att alla fodermedel som finns i EG:s förteckning över fodermedel skall införas i denna förteckning. Meningen är att i förteckningen införa även andra fodermedel än de som nämns i EG:s förteckning förutsatt att de är lämpliga för sitt ändamål. De krav dessa fodermedel skall uppfylla bestäms av jord- och skogsbruksministeriet.

Även för tillsatsämnen för fodermedel gäller i huvudsak att endast de ämnen som införts i förteckning får marknadsföras, importeras, tillverkas för marknadsföring eller tillsättas i foderfabrikat. Med tillsatsämnen avses huvudsakligen ämnen och preparat vilka används till utfordring av djur, antingen i befintligt skick eller blandade i fodermedel eller foderblandning, och vilka är avsedda att användas huvudsakligen för att främja djurens tillväxt eller för att upprätthålla ett gott näringsstillstånd hos djuren eller förebygga störningstillstånd som beror på annat än sjukdom. Avsikten är att i förteckningarna införa de tillsatsämnen för fodermedel som finns i EG:s motsvarande förteckningar. Vissa tillsatsämnen såsom antibiotika och andra tillsatsämnen av läkemedelstyp får endast tillverkas och förmedlas av de som intagits i en förteckning. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar föreskrifter om de villkor och krav som skall ställas på tillverkare och förmedlare för att de skall kunna intas i förteckningen.

I lagen ingår ett minimikrav som alla foderfabrikat som importeras, marknadsförs eller tillverkas för marknadsföring skall uppfylla. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar föreskrifter om högsta tillåtna mängden menliga eller skadliga ämnen såsom mögelgifter, tungmetaller och salmonellabakterier i foderfabrikat. Avsikten är att föreskrifterna skall motsvara bilagan till EG:s motsvarande direktiv om fastställande av tillåtna maximihalter och främmande ämnen och produkter.

Köparen ges skriftliga uppgifter om produkten i dess varudeklaration. Bestämmelserna om uppgifter och märkningssätt ingår i huvudsak i förteckningen över foderfabrikat och i andra bestämmelser på lägre nivå.

En näringsidkare är skyldig att ha lämpliga produktions- och förvaringslokaler. Närmare bestämmelser om dessa utfärdar ministeriet.

Foderfabrikaten skall inte stoppas vid gränsen. Efter eventuell provtagning kan de fritt föras in i landet. Övervakningen följer i princip samma system oavsett om det är fråga om övervakning av tillverkning, marknadsföring eller import av foderfabrikat. Övervakningen har flyttats från förhandsgranskning till marknadsövervakning i efterhand.

Den som säljer foderfabrikat har ett objektiva ansvar för de foderfabrikat han säljer. Detta innebär att säljaren skall ersätta köparen för den ekonomiska skada som felaktiga foderfabrikat orsakat oberoende av vårdslöshet från säljarens sida.

4.2.3. Lagen om handel med utsäde

Lagen om handel med utsäde (FFS 233/93) tillämpas på produktion, marknadsföring, import och export av utsäde för åker- och trädgårdsväxter samt då utsäde överläts till en odlare med stöd av ett odlingskontrakt. Med utsäde avses för sådd avsett frö samt sättpotatis och för matlöksproduktion avsedd sättlök. Endast utsäde av de växtarter som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer får marknadsföras som certifikatutsäde. Det är även en huvudregel i utsädesdirektiven att utsäde av de viktigaste lantbruksväxterna får marknadsföras bara som certifikatutsäde. Genom certifieringen intygas utsädets sortäktighet och tekniska kvalitet. Intygandet av sortäktigheten innebär bl.a. att sorten är riktigt namngiven. Den tekniska kvaliteten har samband med utsädets grobarhet, sundhet och renhet. Jord- och skogsbruksministeriet utfärdar närmare bestämmelser om de krav som utsäde som marknadsförs i Finland skall uppfylla samt om kraven på produktionen, hanteringen och lagringen av certifikatutsäde. Avsikten är att de detaljerade bestämmelserna i de utsädesdirektiv som finns uppräknade i EES-avtalet skall träda i kraft genom ministeriebeslut.

Utgångspunkten för produktionen av certifikatutsäde är det frömaterial som förädlaren av en växtsort producerat och som förökas under tillsyn av myndigheterna. Det förökade materials härstamning från det material som förädlaren producerat har för de flesta växtarter begränsats till två generationer.

Certifieringssystemet kommer att införas i full skala först efter den övergångsperiod som anges i EES-avtalet. I Finland utgörs ungefär 80 % av varorna i handeln med utsäde av ocertifierat handelsutsäde. Enligt avtalet kan Finland tillåta försäljning av ocertifierat utsäde av kategorin handelsutsäde av vete, korn, havre och råg samt foderväxter högst till utgången av 1996.

För annat utsäde som inte hör till certifikatutsäde skall kraven i allmänhet inte vara lika höga. Ocertifierat utsäde skall vara av en art eller sort som är tillräckligt åtskiljbar och äkta samt skall i fråga om den tekniska kvaliteten vara användbart. Kravnivån skall motsvara minst den nivå som i utsädesdirektiven förutsätts för ocertifierade kvalitetsklasser.

En sortlista skall föras över lantbruksväxternas sorter. Grunderna för och uppläggningsen av listan motsvarar vad som bestäms om EGs sortistor. Enligt EES-avtalet skall en gemensam sortlista utarbetas för EES-området före utgången av 1995. Ett utsäde av en lantbruksväxsort som upptagits i de nämnda sortlistorna kan inte förbjudas. Andra utsäden som inte är åtskiljbara, beständiga eller tillräckligt enhetliga eller inte tillräckligt odlingsvärda eller om odlingen av sorterna kan orsaka skada för odlingen av andra arter eller sorter kan förbjudas marknadsföras.

Lagen ställer upp krav på förpackning och märkning av utsäde. Detaljerade bestämmelser utfärdas av jord- och skogsbruksministeriet. Avsikten är att bestämmelserna om förpackning och märkning skall stämma överens med EGs bestämmelser.

Den som förpackat varan eller iordningsställt den har ett objektivt skadeståndsansvar att ersätta skada som utsäde orsakat om de uppgifter som lämnats om utsädet inte motsvarar det. Den som sålt utsädet har samma ansvar, om han vållat skadan vårdslöst.

Tillsynsmyndigheterna skall huvudsakligen kontrollera bestämmelsernas efterlevnad genom stickprovskontroller. Kontroller och formaliteter vid rikets gränser skall förenklas. Gränskontrollen sker främst genom att dokumenten granskas.

Anmälan om sådan i lagen nämnd verksamhet skall göras till kontrollanstalten för växtproduktion. Näringsidkare och odlare som omfattas av anmälningsplikten skall föra register över handeln med utsäde i syfte att underlätta tillsynen.

Marknadsföringen av utsädespartier kan förbjudas antingen slutgiltigt eller för en bestämd tid om det konstateras eller misstänks att ett parti utsäde inte uppfyller kraven. Genom fårordnande om förstörande eller utförsel kan myndigheterna tillse att ett förbud mot marknadsföring verkställs.

5. Framställningens verkningar

5.1. Ekonomiska verkningar

Landskapsstyrelsen påförs tillsynsuppgifter och andra åtaganden i syfte att kontrol-

lera lagarnas efterlevnad. Med stöd av landskapslagen om grunderna för avgifter till landskapet (/) beslutar landskapsstyrelsen vilka prestationer som är avgiftsbelagda och storleken på avgifterna. De tillsynsuppgifter landskapet har enligt de tre lagarna är offentlighetsrättsliga prestationer för vilka principen om full kostnadstäckning gäller. Principen innebär att landskapet totalkostnader för att utföra en tillsynsuppgift skall läggas till grund när avgiftens storlek bestäms. Sålunda medför inte lagförslagen några nämnvärda ökade nettokostnader för landskapet.

Av de viktigaste växtarterna får bara sådant utsäde marknadsföras som motsvarar utsäde av de högre kvalitetsklasserna enligt den nuvarande klassificeringen. Handelsutsäde kommer därmed att försvinna från markanden för utsäde av spannmåls- och foderväxter. Handelsutsäde utgör idag 80 % av alla varor inom handeln med utsäde. Övergången till systemet med certifiering av utsäde kommer från odlarnas synpunkt att höja den allmänna prisnivån för köpt utsäde eftersom produktionskostnaderna för certifikatutsäde är högre än för handelsutsäde.

5.2. Verknningar i fråga om organisation och personal

Framställningen har inga direkta verknningar på landskapsförvaltningens organisation.

De nya uppgifter som påförs landskapsförvaltningen, först och främst jordbruksbyrån, kan handhas med nuvarande personalresurser. En viss utbildning av personalen kommer att krävas.

6. Ärendets beredning

Ärendet har beretts som tjänstemannauppdrag vid lagberedningen.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av gödselmedelslagen

1 § Gödselmedelslagen är huvudsakligen en s.k. fullmaktslag som överlåter åt jord- och skogsbruksministeriet att utfärda närmare bestämmelser. Genom riksförordningar och särskilt ministeriebeslut kommer bl.a. att bestämmas om förteckningen över gödselmedel och om ansökningsförfarandet gällande den, om kraven för gödselmedelsfabrikats kvalitet samt om märkning och förpackning. I 3 mom. har landskapsstyrelsen givits befogenhet att besluta att bestämmelser som utfärdats med stöd av gödselmedelslagen

skall tillämpas i landskapet. Bestämmelser på lägre nivå än lag kommer närmast att innehålla reglering enligt EG-direktiv av teknisk natur. Landskapsstyrelsen kan besluta att bestämmelserna skall tillämpas oförändrade eller med de ändringar som anses ändamålsenliga.

2 § Med import avses införsel av varor till ett land. Gödselmedelslagen reglerar inte införsel av gödselmedel från riket till landskapet. I paragrafen har intagits en bestämmelse som anger att med import i gödselmedelslagen avses även införsel från riket till landskapet. Denna bestämmelse är nödvändig bl.a. om det ställs strängare krav på gödselmedel i landskapslagstiftningen än i rikslagstiftningen.

3 § I paragrafen räknas upp bestämmelser som inte skall tillämpas i landskapet.

Enligt rikslagen skall auktoriserade kontrollörer utföra provtagning och kontroll i anslutning till tillsynen. I landskapet är landskapsstyrelsen tillsynsmyndighet. Provtagning och andra tillsynsuppgifter enligt gödselmedelslagen utförs av tjänstemän vid jordbruksbyrån.

I 15 § 2 mom. i rikslagen stadgas att importörer och tillverkare skall anmäla import- och produktionsvolymerna för gödselmedel samt de råvarumängder som använts vid tillverkningen till kontrollcentralen för växtproduktion. Anmälningarna behövs för statistikföringen samt för uppbörden av tillsynsavgifter. I landskapet finns inget behov av att föra nämnda statistik eller av uppgifter för uppbörden av avgifter varför bestämmelsen inte föreslås vara tillämplig i landskapet.

Om tystnadsplikt för landskapstjänstemän stadgas i 17 § tjänstemannalagen för landskapet Åland (61/87). Tjänstemannen får inte utnyttja eller olovligt yppa sådana omständigheter som kommit till hans kännedom i tjänsten som på grund av bl.a. sakens beskaffenhet uppenbarligen inte får yppas. Bestämmelsen i 16 § gödselmedelslagen om tystnadsplikt är obehövlig vid sidan om den allmänna bestämmelsen i tjänstemannalagen.

Landskapsstyrelsen anser att det inte finns något behov av att regelbundet offentliggöra kontrollresultaten varför 17 § inte skall tillämpas i landskapet. Detta hindrar inte landskapsstyrelsen att inom ramen för gällande lagstiftning offentliggöra kontrollresultat.

För täckande av de kostnader som bl.a. tillsynen orsakar landskapsstyrelsens förvaltning uppbärs avgifter enligt beslut om tillsynsavgifter som landskapsstyrelsen fattat med stöd av landskapslagen om grunderna för avgifter till landskapet (/). Avgiften kommer att uppbäras av den som tillsynen utförs hos. Sålunda avviker avgiftssystemet i landskapet från det system som stadgas i 18 § gödselmedelslagen. Några kontrollörer eller provtagare kommer inte att auktoriseras av landskapsstyrelsen utan tillsynsuppgifterna utförs av landskapstjänstemän varför det inte finns skäl att tillämpa bestämmelser om arvoden för kontrollörer.

4 § De förvaltningsuppgifter som enligt gödselmedelslagen ankommer på riksmyndigheter skall handhas av landskapsstyrelsen. Det är fråga om godkännande av gödselmedel, på eller utan ansökan, som kan tas in i förteckningen över gödselmedel och fastställande av typbenämningen och handelsnamnet på jordförbättringsåmnen, gödslade växtunderlag, kvävebakteriepreparat eller komposteringspreparat. Den allmänna styrningen av tillverkningen och marknadsföringen av gödselmedel samt tillsynen över tillverkningen, marknadsföringen och införseln till landskapet av gödselmedel ankommer även på landskapsstyrelsen. Dessutom skall landskapsstyrelsen föra register över näringsidkare som bedriver sådan tillverkning, marknadsföring eller införsel till landskapet som avses i gödselmedelslagen och förbjuda att uppgifter lämnas som inte har väsentlig betydelse för användningen av preparatet samt förbjuda införsel till landskapet, marknadsföring, tillverkning eller överlåtelse av ett gödselmedel, om fabrikatet inte uppfyller de krav som anges i gödselmedelslagen eller med stöd av denna lag utfärdade bestämmelser.

Landskapsförvaltningen saknar idag den kompetens och de resurser som behövs för att genomföra analyser av gödselmedel för godkännande. I praktiken kommer eventuella särskilda analyser av gödselmedel som inte är godkända i riket att genomföras av lämplig riksinstitution. På basis av denna analys kan sedan landskapsstyrelsen godkänna gödselmedel för marknadsföring.

5 § I paragrafen stadgas att de uppgifter som skall lämnas köparen i skrift skall vara avfattade åtminstone på svenska språket. Om det föreligger vägande skäl kan landskapsstyrelsen på ansökan tillåta undantag från kravet. Vägande skäl kan vara att uppgifter finns på annat skandinaviskt språk t.ex. norska eller danska.

6 § Enligt 14 § 1 mom. gödselmedelslagen är vissa näringsidkare skyldiga att anmäla om sin verksamhet till kontrollcentralen för växtproduktion och enligt 3 mom. skyldiga att bereda centralen tillfälle att inspektera produktionsanläggningen innan verksamheten inleds. I landskapet skall anmälan göras till landskapsstyrelsen och skall landskapsstyrelsen vara behörig inspektionsmyndighet.

7 § Enligt 9 § gödselmedelslagen skall den som importerar eller tillverkar jordförbättringsåmnen, gödslade växtunderlag, kvävebakteriepreparat eller komposteringspreparat innan preparatet marknadsförs sända uppgift om typbenämningen och handelsnamnet till kontrollcentralen för växtproduktion för fastställelse av dem. Med stöd av paragrafen meddelas närmare föreskrifter om de omständigheter som skall beaktas när typbenämningen och handelsnamnet bildas och fastställs. I landskapet skall uppgift om typbenämningen och handelsnamnet sändas till landskapsstyrelsen för fastställelse.

8 § För tydlighetens skull har i lagen intagits de bestämmelser om straff som anges i gödselmedelslagen. Förutom de straffbestämmelser som ingår i gödselmedelslagen har

dessutom stadgats om straff för den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet försummar att meddela köparen de uppgifter som skall meddelas honom skriftligen åtminstone på svenska.

9 § Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som EES-avtalet. Det föreslås att den tidpunkt då lagen träder i kraft överläts till landskapsstyrelsen för avgörande eftersom det är oklart när EES-avtalet träder i kraft.

Genom lagen upphävs nuvarande reglering av gödselmedel i landskapet.

En näringsidkare som när den föreslagna lagen träder i kraft bedriver verksamhet som avses i gödselmedelslagen skall göra en anmälan inom sex månader från det att lagen trätt i kraft.

2. Motivering till landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av fodermedelslagen

1 § Fodermedelslagen är huvudsakligen en s.k. fullmaktslag som överlåter åt jord- och skogsbruksministeriet att utfärda närmare bestämmelser. Genom riksförordningar och särskilt ministeriebeslut kommer bl.a. att bestämmas om kvalitetskrav på fodermedel, om märkning och förpackning av foderfabrikat samt om produktions- och förvaringslokaler. I 3 mom. har landskapsstyrelsen givits befogenhet att besluta att bestämmelser som utfärdats med stöd av fodermedelslagen skall tillämpas i landskapet. Bestämmelser på lägre nivå än lag kommer närmast att innehålla reglering enligt EG-direktiv av teknisk natur. Landskapsstyrelsen kan besluta att bestämmelserna skall tillämpas oförändrade eller med de ändringar som anses ändamålsenliga.

2 § Med import avses införsel av varor till ett land. Fodermedelslagen reglerar inte införsel av fodermedel från riket till landskapet. I paragrafen har intagits en bestämmelse som anger att med import i fodermedelslagen avses även införsel från riket till landskapet. Denna bestämmelse är nödvändig bl.a. därför att den som inför till landskapet foderfabrikat för försäljning skall se till att uppgifter om fabrikatet är avfattade på åtminstone svenska språket.

3 § I paragrafen räknas upp bestämmelser som inte skall tillämpas i landskapet.

Enligt rikslagen skall auktoriserade kontrollörer utföra provtagning och kontroll i anslutning till tillsynen. I landskapet är landskapsstyrelsen tillsynsmyndighet. Provtagning och andra tillsynsuppgifter enligt fodermedelslagen utförs av tjänstemän vid jordbruksbyrån.

I 18 § 2 mom. i rikslagen stadgas att importörer och tillverkare skall anmäla import- och produktionsvolymen för foderfabrikat samt de råvarumängder som använts

vid tillverkningen till kontrollcentralen för växtproduktion. Anmälningarna behövs för statistikföringen samt för uppbörden av tillsynsavgifter. I landskapet finns inget behov att föra nämnda statistik eller av uppgifter för uppbörden av avgifter varför bestämmelsen inte skall tillämpas i landskapet.

Om tystnadsplikt för landskapstjänstemän stadgas i 17 § tjänstemannalagen för landskapet Åland (61/87). Tjänsteman får inte utnyttja eller olovligen yppa sådana omständigheter som kommit till hans kännedom i tjänsten som på grund av bl.a. sakens beskaffenhet uppenbarligen inte får yppas. Bestämmelsen i 20 § fodermedelslagen om tystnadsplikt är obehövlig vid sidan om den allmänna bestämmelsen i tjänstemannalagen.

Landskapsstyrelsen anser att det inte finns något behov av att regelbundet offentliggöra kontrollresultaten varför 21 § inte skall tillämpas i landskapet. Detta hindrar inte landskapsstyrelsen att inom ramen för gällande lagstiftning offentliggöra kontrollresultat.

För täckande av de kostnader som bl.a. tillsynen orsakar landskapsstyrelsens förvaltning uppbärs avgifter enligt beslut om tillsynsavgifter som landskapsstyrelsen fattat med stöd av landskapslagen om grunderna för avgifter till landskapet (/). Avgiften kommer att uppbäras av den som tillsynen utförs hos. Sålunda avviker avgiftssystemet i landskapet från det system som stadgas i 22 § fodermedelslagen. Några kontrollörer eller provtagare kommer inte att auktoriseras av landskapsstyrelsen utan tillsynsuppgifterna utförs av landskapstjänstemän varför det inte finns skäl att tillämpa bestämmelser om arvoden för kontrollörer.

4 § De förvaltningsuppgifter som enligt gödselmedelslagen ankommer på riksmyndigheter skall handhas av landskapsstyrelsen. Det är fråga om godkännande av fodermedel som skall införas i förteckningen över fodermedel och av tillverkare och förmedlare av vissa tillsatsämnen av läkemedelstyp. Dessutom kan landskapsstyrelsen förbjuda användningen av vissa fodermedel i foderblandningar och tillfälligt förbjuda att produkter eller tillsatsämnen används i foderfabrikat. Landskapsstyrelsen handar även den allmänna styrningen av tillverkningen och marknadsföringen av foderfabrikat samt tillsynen över denna tillverkning och marknadsföring och registerföringen av näringsidkare som tillverkar, marknadsför eller till landskapet inför foderfabrikat. Landskapsstyrelsen kan förbjuda införsel till landskapet, marknadsföring, tillverkning eller användning av ett foderfabrikat som inte uppfyller de krav som ställs samt förena förbud med vite.

5 § I paragrafen stadgas att uppgifter som skall lämnas köparen i skriftlig form skall vara avfattade åtminstone på svenska språket. Om det föreligger vägande skäl kan landskapsstyrelsen på ansökan tillåta undantag från kravet. Vägande skäl kan vara att uppgifter finns på annat skandinaviskt språk t.ex. norska eller danska.

6 § Enligt 17 § 1 mom. fodermedelslagen är vissa näringsidkare skyldiga att anmäla om sin verksamhet till kontrollcentralen för växtproduktion och enligt 3 mom. skyldiga att bereda centralen tillfälle att inspektera produktionsanläggning och lageryttrymmen innan verksamheten inleds. I landskapet skall anmälan göras till landskapsstyrelsen och landskapsstyrelsen vara behörig inspektionsmyndighet.

7 § För tydlighetens skull har i lagen intagits de bestämmelser om straff som med stöd av fodermedelslagen gäller näringsidkare. Förutom de straffbestämmelser som ingår i fodermedelslagen har dessutom stadgats om straff för den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet försummar att meddela köparen de uppgifter som skall meddelas honom skriftligen åtminstone på svenska.

8 § Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som EES-avtalet. Det föreslås att den tidpunkt då lagen träder i kraft överläts till landskapsstyrelsen för avgörande eftersom det är oklart när EES-avtalet träder i kraft.

Genom lagen upphävs nuvarande reglering av fodermedel i landskapet.

I EES-avtalet har överenskommits om en övergångstid beträffande sådana tillsatssämnen för fodermedel och vissa produkter som används för utfordring av djur som inte har godkänts inom EG men som används i EFTA-staterna. Enligt avtalet skall EG före den 1 januari 1995 på grundval av det överenskomna dokumentmaterialet bedöma huruvida dessa ämnen och produkter skall tillåtas. Fram till EG-beslutet kan EFTA-staterna bibehålla sina nationella bestämmelser. I paragrafens 2 mom. föreslås en bestämmelse om saken. De tillsatssämnen och produkter som enligt EES-avtalet omfattas av undantagsarrangemanget uppräknas i landskapsstyrelsens beslut.

I paragrafens 3 mom. stadgas om den övergångstid som iakttas vid ibruktagandet av anmälningssystemet enligt 17 § fodermedelslagen.

3. Motivering till landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om handel med utsäde

1 § Lagen om handel med utsäde är huvudsakligen en s.k. fullmaktslag som överlåter åt jord- och skogsbruksministeriet att utfärda närmare bestämmelser. Genom riksförordningar och särskilt ministeriebeslut kommer bl.a. att bestämmas om kraven på certifikatutsäde, produktion, hanteringen och lagringen av detta utsäde, kvalitetskrav på annat utsäde, om märkning och förpackning av utsäde. I 3 mom. har landskapsstyrelsen givits befogenhet att besluta att bestämmelser som utfärdats med stöd av rikslagen skall tillämpas i landskapet. Bestämmelser på lägre nivå än lag kommer närmast att innehålla reglering enligt EG-direktiv av teknisk natur. Landskapsstyrelsen kan besluta att bestämmelserna skall tillämpas oförändrade eller med de ändringar som

anses ändamålsenliga.

2 § Med import avses införsel av varor till ett land. Lagen om handel med utsäde reglerar inte införsel av utsäde från riket till landskapet. I paragrafen har intagits en bestämmelse som anger att med import i fodermedelslagen avses även införsel från riket till landskapet. Denna bestämmelse är nödvändig bl.a. om det ställs strängare krav på utsäde i landskapslagstiftningen än i rikslagstiftningen.

3 § I paragrafen räknas upp bestämmelser som inte skall tillämpas i landskapet.

Landskapsstyrelsen anser att det inte finns något behov av att regelbundet offentliggöra kontrollresultaten varför 14 § inte skall tillämpas i landskapet. Detta hindrar inte landskapsstyrelsen att inom ramen för gällande lagstiftning offentliggöra kontrollresultat.

Om tystnadsplikt för landskapstjänstemän stadgas i 17 § tjänstemannalagen för landskapet Åland (61/87). Tjänsteman får inte utnyttja eller olovligen yppa sådana omständigheter som kommit till hans kännedom i tjänsten som på grund av bl.a. sakens beskaffenhet uppenbarligen inte får yppas. Bestämmelsen i 18 § rikslagen om tystnadsplikt är obehövlig vid sidan om den allmänna bestämmelsen i tjänstemannalagen.

För täckande av de kostnader som bl.a. tillsynen orsakar landskapsstyrelsens förvaltning uppbärs avgifter enligt beslut om tillsynsavgifter som landskapsstyrelsen fattat med stöd av landskapslagen om grunderna för avgifter till landskapet (/). Sålunda är stadgandet i 20 § rikslagen obehövligt. Några kontrollörer eller provtagare kommer inte att auktoriseras av landskapsstyrelsen utan tillsynsuppgifterna utförs av landskapstjänstemän varför det inte finns skäl att tillämpa bestämmelser om arvoden för kontrollörer.

4 § De förvaltningsuppgifter som enligt lagen om handel med utsäde ankommer på riksmyndigheter skall handhas av landskapsstyrelsen. Det är fråga om godkännande av certifikatutsäde och av lantbruksväxternas sorter, förbjuda marknadsföring av utsäde av en lantbruksväxsort i landskapet, övervaka tillslutandet av certifikatutsädesförpackningar, allmänna styrningen och övervakningen av produktionen och marknadsföringen av utsäde, förbjuda marknadsföringen av ett visst parti utsäde samt förena förbud med vite.

5 § I paragrafen stadgas att uppgifter som skall lämnas köparen i skriftlig form skall vara avfattade åtminstone på svenska språket. Om det föreligger vägande skäl kan landskapsstyrelsen på ansökan tillåta undantag från kravet. Vägande skäl kan vara att uppgifter finns på annat skandinaviskt språk t.ex. norska eller danska.

6 § Enligt utsädesdirektiven skall i samband med certifieringen vidtas följande officiella åtgärder: odlingskontroll, provtagning, utfärdande av garantibevis och

tillslutning av förpackningar. De kontroller som utförts i något annat land, först och främst ett EES-land, kan landskapsstyrelsen godkänna.

7 § Enligt 12 § 1 mom. rikslagen är bl.a. en näringsidkare som bedriver förpackande av utsäde skyldig att skriftligen anmäla om sin verksamhet till kontrollcentralen för växtproduktion. I landskapet hemmahörande näringsidkare skall göra anmälan till landskapsstyrelsen.

8 § För tydlighetens skull har i lagen intagits de bestämmelser om straff som ingår i lagen om handel med utsäde. Förutom de straffbestämmelser som ingår i rikslagen har dessutom stadgats om straff för den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet försummar att meddela köparen de uppgifter som skall meddelas honom skriftligen åtminstone på svenska.

9 § Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som EES-avtalet. Det föreslås att den tidpunkt då lagen träder i kraft överläts till landskapsstyrelsen för avgörande eftersom det är oklart när EES-avtalet träder i kraft.

Genom lagen upphävs gällande reglering av utsäde i landskapet.

Enligt 2 mom. skall vad som i 8 § den äldre lagen är bestämt om den förteckning som skall föras över de viktigaste växtartsorterna tillämpas tills den sortlista för lantbruksväxter trätt i kraft som skall utarbetas enligt 5 § lagen om handel med utsäde. Som sortlista betraktas den förteckning över sorter som godkänts med stöd av den äldre lagen. Även vid tillämpningen av 3 och 6 §§ lagen om handel med utsäde skall sålunda som nationell sortlista betraktas den förteckning som bygger på gällande bestämmelser.

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar följande lagar.

1) **LANDSKAPSLAG**
om tillämpning i landskapet Åland av gödselmedelslagen

I enlighet med lagtingets beslut stadgas:

1 §

Syfte

I syfte att främja tillgången på trygga gödselmedelsfabrikat av hög kvalitet och att se till att tillräckliga uppgifter om gödselmedelsfabrikat ges den som köper och använder produkterna skall gödselmedelslagen (FFS 232/93) tillämpas i landskapet, med de undantag som följer av denna lag.

Gödselmedelslagen skall tillämpas i landskapet sådan den lyder när denna lag träder i kraft. Sker därefter ändringar i lagen skall de ändrade bestämmelserna gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket. Ändringar av bestämmelser beträffande vilka i denna lag föreskrivits avvikelser skall dock inte tillämpas i landskapet.

Landskapsstyrelsen kan inom landskapets behörighetsområde besluta att bestämmelser som utfärdats med stöd av gödselmedelslagen skall tillämpas i landskapet antingen i oförändrad lydelse eller med ändringar.

2 §

Införsel till landskapet

Med import i gödselmedelslagen avses förutom införsel till landet även införsel från riket till landskapet.

3 §

Bestämmelser som inte skall tillämpas

I landskapet tillämpas inte bestämmelserna i gödselmedelslagens:

- 1) 12 § om auktoriserade kontrollörer och provtagare,
- 2) 13 § 1 mom. om tillsättande av provtagare och kontrollör,
- 3) 15 § 2 mom. om anmälningsplikt för importörer och tillverkare,
- 4) 16 § om tystnadsplikt,
- 5) 17 § om offentliggörande av kontrollresultat samt
- 6) 18 § om tillsynsavgifter och arvoden.

Om tystnadsplikt för landskapstjänstemän och om avgifter för landskapsförvaltningens prestationer stadgas särskilt.

4 §

Förvaltningsmyndighet

De förvaltningsuppgifter som enligt gödselmedelslagen ankommer på statens myndigheter skall i landskapet handhas av landskapsstyrelsen om dessa uppgifter enligt 23 § självstyrelselagen ankommer på landskapet.

5 §

Märkning

Skall enligt gödselmedelslagen eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag uppgifter lämnas skriftligen av den som inför till landskapet, marknadsför, tillverkar för marknadsföring eller överlåter sådana gödsselfabriket som avses i gödselmedelslagen i varudeklaration eller på annat sätt, så skall uppgifterna vara avfattade på åtminstone svenska språket.

Om det föreligger vägande skäl kan landskapsstyrelsen på ansökan tillåta undantag från kravet i 1 mom.

6 §

Anmälningssplikt

Näringsidkare skall göra en sådan anmälan som avses i 14 § 1 mom. gödselmedelslagen till landskapsstyrelsen.

Tillverkaren skall bereda landskapsstyrelsen tillfälle att inspektera produktionsanläggningen innan verksamheten inleds.

7 §

Fastställande av typbenämningar och handelsnamn

Den som inför till landskapet eller tillverkar jordförbättringsåmnen, gödslade växtunderlag, kvävebakteriepreparat eller komposteringspreparat skall innan preparatet marknadsförs sända uppgift om typbenämningen och handelsnamnet till landskapsstyrelsen för fastställelse av dem.

8 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet

1) inför till landskapet, marknadsför eller tillverkar för marknadsföring gödselmedel i strid med 4 § gödselmedelslagen,

2) inför till landskapet, marknadsför, tillverkar för marknadsföring eller överlåter gödsselfabrikat som inte uppfyller kraven i 5 - 8 och 10 §§ gödselmedelslagen samt i de bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag och som avser de krav som regleras i nämnda paragrafer,

3) försummar att i enlighet med 7 § sända uppgift om ett gödsselfabrikats typbe-

nämning och handelsnamn för fastställelse av dem,

4) försummar den anmälningsplikt som stadgas i 6 § eller

5) försummar att föra register enligt 15 § gödselmedelslagen,

skall för *förseelse mot landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av gödselmedelslagen* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas i någon annan lag.

Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet försummar att i varudeklaration eller på annat sätt lämna sådana skriftliga uppgifter på svenska språket som enligt gödselmedelslagen eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag skall lämnas köparen och mottagaren, skall för *förseelse mot språkbestämmelse* dömas till böter.

Den som bryter mot ett förbud som har utfärdats med stöd av 19 § gödselmedelslagen och som har förenats med vite, kan inte dömas till straff för samma gärning.

9 §

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den 1993. Genom denna lag upphävs gödselmedelslagen (FFS 377/86) jämte ändringar som tillkommit före den 1 januari 1993 (den äldre lagen).

En näringsidkare som när denna lag träder i kraft bedriver verksamhet som avses i gödselmedelslagen skall göra anmälan enligt 14 § gödselmedelslagen till landskapsstyrelsen om sin verksamhet inom sex månader från det att denna lag trätt i kraft.

2)

LANDSKAPSLAG

om tillämpning i landskapet Åland av fodermedelslagen

I enlighet med lagtingets beslut stadgas:

1 §

Syfte

I syfte att främja utbudet och användningen av trygga, för husdjursproduktionen i landskapet lämpliga foderfabrikat av god kvalitet samt att se till att tillräckliga uppgifter om foderfabrikaten lämnas dem som köper och använder dessa produkter skall fodermedelslagen (FFS 234/93) tillämpas i landskapet, med de undantag som följer av denna lag.

Fodermedelslagen skall tillämpas i landskapet sådan den lyder när denna lag träder i kraft. Sker därefter ändringar i lagen skall de ändrade bestämmelserna gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket. Ändringar av bestämmelser

beträffande vilka i denna lag föreskrivits avvikelser skall dock inte tillämpas i landskapet.

Landskapsstyrelsen kan inom landskapets behörighetsområde besluta att bestämmelser som utfärdats med stöd av fodermedelslagen skall tillämpas i landskapet antingen i oförändrad lydelse eller med ändringar.

2 §

Införsel till landskapet

Med import i fodermedelslagen avses förutom införsel till landet även införsel från riket till landskapet.

3 §

Bestämmelser som inte skall tillämpas

I landskapet tillämpas inte bestämmelserna i fodermedelslagens:

- 1) 15 § om auktoriserade kontrollörer och provtagare,
- 2) 16 § 1 mom. om tillsättande av provtagare och kontrollörer,
- 3) 18 § 2 mom. om skyldighet att meddela uppgifter,
- 4) 20 § om tystnadsplikt,
- 5) 21 § om offentliggörande av kontrollresultat samt
- 6) 22 § om kontrollavgifter och arvoden.

Om tystnadsplikt för landskapstjänstemän och om avgifter för landskapets prestationer stadgas särskilt.

4 §

Förvaltningsmyndighet

De förvaltningsuppgifter som enligt fodermedelslagen ankommer på statens myndigheter skall i landskapet handhas av landskapsstyrelsen om dessa uppgifter enligt 23 § självstyrelselagen ankommer på landskapet.

5 §

Märkning

Skall enligt fodermedelslagen eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag uppgifter lämnas skriftligen av den som till landskapet inför, marknadsför eller tillverkar för marknadsföring sådana foderfabrikat som avses i fodermedelslagen i varudeklaration eller på annat sätt, så skall uppgifterna vara avfattade på åtminstone svenska språket.

Om det föreligger vägande skäl kan landskapsstyrelsen på ansökan tillåta undantag från kravet i 1 mom.

6 §

Anmälningssplikt

Näringsidkare skall göra en sådan anmälan som avses i 17 § 1 mom. fodermedelslagen till landskapsstyrelsen.

Tillverkaren skall bereda landskapsstyrelsen tillfälle att inspektera produktionsanläggningen och lagerutrymmena innan verksamheten inleds.

7 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet

1) inför till landskapet, marknadsför, tillverkar eller använder eller i foderfabrikat tillsätter foderfabrikat i strid med 4 - 7 §§ fodermedelslagen eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag och som avser de krav som regleras i nämnda paragrafer eller i strid med den begränsning som avses i 8 § fodermedelslagen,

2) inför till landskapet, marknadsför, tillverkar eller använder foderfabrikat som inte uppfyller kraven i 9 - 11 §§ fodermedelslagen eller i de bestämmelser som har utfärdats med stöd av denna lag och som avser de krav som regleras i nämnda paragrafer,

3) bedriver sådan vilseledande marknadsföring som avses i 12 § fodermedelslagen,

4) försummar att iaktta föreskrifterna som utfärdats med stöd av denna lag om ordande av tillsyn över tillverkningen eller tillverkar eller förvarar foderfabrikat i strid med de bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag,

5) försummar anmälningssplikten enligt 6 § eller

6) försummar att föra register enligt 18 § fodermedelslagen

skall för *förseelse mot landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av fodermedelslagen* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas i någon annan lag.

Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet försummar att i varudeklARATION eller på annat sätt lämna sådana skriftliga uppgifter på svenska språket som enligt fodermedelslagen eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag skall lämnas till köparen, skall för *förseelse mot språkbestämmelse* dömas till böter.

Den som bryter mot ett förbud som har utfärdats med stöd av 23 § fodermedelslagen och som har förenats med vite, kan inte dömas till straff för samma gärning.

8 §

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den 1993. Genom denna lag upphävs fodermedelslagen (FFS 376/86) jämte ändringar som tillkommit före den 1 januari 1993 (den äldre lagen).

Utan hinder av 5 § 1 mom. och 6 § 1 mom. fodermedelslagen får, under en tid som landskapsstyrelsen bestämmer och som kan vara högst två år efter det att denna

lag trätt i kraft, även andra tillsatsämnen samt produkter som används i djurfoder vilka landskapsstyrelsen särskilt beslutar om införas till landskapet, marknadsföras och tillverkas för marknadsföring samt tillsätts i foderfabrikat. Samma gäller beträffande den användning av tillsatsämnen för fodermedel och vissa produkter som används i djurfoder samt tillsättande av dessa tillsatsämnen och produkter i foderfabrikat som sker på gårdsbruksenheter.

Näringsidkare som när denna lag träder i kraft bedriver verksamhet som avses i fodermedelslagen skall göra anmälan enligt 6 § om sin verksamhet inom sex månader från det att denna lag trätt i kraft.

3) LANDSKAPSLAG om tillämpning i landskapet Åland av lagen om handel med utsäde

I enlighet med lagtingets beslut stadgas:

1 §

Syfte

I syfte att upprätthålla en högklassig växtproduktion genom att främja tillgången på och användningen av utsäde som är av hög kvalitet och lämplig för växtförhållandena i landskapet skall lagen om handel med utsäde (FFS 233/93) tillämpas i landskapet, med de undantag som följer av denna lag.

Lagen om handel med utsäde skall tillämpas i landskapet sådan den lyder när denna lag träder i kraft. Sker därefter ändringar i lagen skall de ändrade bestämmelserna gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket. Ändringar av bestämmelser beträffande vilka i denna lag föreskrivits avvikelser skall dock inte tillämpas i landskapet.

Landskapsstyrelsen kan inom landskapets behörighetsområde besluta att bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen om handel med utsäde skall tillämpas i landskapet antingen i oförändrad lydelse eller med ändringar.

2 §

Införsel till landskapet

Med import i lagen om handel med utsäde avses förutom införsel till landet även införsel från riket till landskapet.

3 §

Bestämmelser som inte tillämpas

I landskapet skall inte tillämpas bestämmelserna i 14 § om offentliggörande av

tillsynsresultat och i 18 § om tystnadsplikt samt i 20 § om avgifter och arvoden lagen om handel med utsäde.

Om tystnadsplikt för landskapstjänstemän och om avgifter för landskapets prestationer stadgas särskilt.

4 §

Förvaltningsmyndighet

De förvaltningsuppgifter som enligt lagen om handel med utsäde ankommer på statens myndigheter skall i landskapet handhas av landskapsstyrelsen om dessa uppgifter enligt 23 § självstyrelselagen ankommer på landskapet.

5 §

Märkning

Skall enligt lagen om handel med utsäde eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag uppgifter lämnas skriftligen av den som inför till landskapet, marknadsför, tillverkar för marknadsföring eller överlåter sådant utsäde som avses i lagen om handel med utsäde i varudeklaration eller på annat sätt, så skall uppgifterna vara avfattade på åtminstone svenska språket.

Om det föreligger vägande skäl kan landskapsstyrelsen på ansökan tillåta undantag från kravet i 1 mom.

6 §

Godkännande av kontroller

Landskapsstyrelsen kan godkänna de kontroller som avses i 11 § lagen om handel med utsäde som myndigheterna i något annat land har förrättat.

7 §

Anmälningsplikt

Näringsidkare och odlare skall göra en sådan anmälan som avses i 12 § 1 mom. lagen om handel med utsäde till landskapsstyrelsen.

8 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet

- 1) försummar anmälningsplikten enligt 7 §,
 - 2) försummar att föra register enligt 12 § 2 mom. lagen om handel med utsäde,
 - 3) förpackar utsäde utan tillstånd som avses i 13 § lagen om handel med utsäde,
- eller

4) marknadsför utsäde som inte uppfyller kraven i 3, 4, 6 - 8 §§ eller 13 § eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag och som avser de krav som regleras i nämnda paragrafer

skall för *utsädeshandelsförseelse* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas i någon annan lag.

Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet försummar att i varudeklARATION eller på annat sätt lämna sådana skriftliga uppgifter på svenska språket som enligt lagen om handel med utsäde eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag skall lämnas köparen, skall för *förseelse mot språkbestämmelse* dömas till böter.

Den som bryter mot ett förbud som har utfärdats med stöd av 15 § lagen om handel med utsäde och som har förenats med vite, kan inte dömas till straff för samma gärning.

9 §

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den 1993. Genom denna lag upphävs lagen om handel med frövara (FFS 669/75) jämte de ändringar som tillkommit före den 1 januari 1993 (den äldre lagen).

Innan den sortlista för lantbruksväxter som avses i 5 § lagen om handel med utsäde är fastställd och träder i kraft tillämpas vad som i 8 § den äldre lagen stadgas om den förteckning som skall föras över de viktigaste växtartsorterna.

Mariehamn den 30 mars 1993

V i c e l a n t r å d

Harriet Lindeman

Lagberedningssekreterare

Tomas Lundberg

Nr 232

Gödselmedelslag

Given i Helsingfors den 26 februari 1993

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §

Syfte

Syftet med denna lag är att främja tillgången på trygga gödselfabrikat av hög kvalitet som är lämpliga för växtproduktion i Finland och att se till att tillräckliga uppgifter om gödselfabrikat lämnas dem som köper och använder produkterna.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på gödselmedel, jordförbättringsmedel, gödslade växtunderlag, kvävebakteriepreparat och komposteringspreparat i fråga om marknadsföring och import samt sådan tillverkning som sker för marknadsföring. Lagen tillämpas dessutom på överlåtelse av biprodukter som uppstår i samband med industri-, produktions- eller andra anläggningars verksamhet och som kan användas som gödselmedel, jordförbättringsmedel, gödslat växtunderlag eller komposteringspreparat, även i de fall då överlåtelsen sker utan vederlag.

Denna lag tillämpas inte

1) på samhällens avloppsslam och slam från fastigheters slamavskiljare, när slammet som sådant används som gödselfabrikat,

2) på sådan naturlig gödsel och sådant jordförbättringsmedel som inte har behandlats tekniskt för försäljning,

3) på sådana importerade partier av jordförbättringsmedel och gödslade växtunderlag som

väger mindre än 50 kilogram och inte är avsedda för försäljning eller

4) på gödselfabrikat som exporteras, med undantag av EEG-gödselmedel, eller sådant transitogods som införs till landet.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *gödselfabrikat* gödselmedel, jordförbättringsmedel, gödslade växtunderlag, kvävebakteriepreparat och komposteringspreparat samt sådana biprodukter som kan användas som gödselmedel, jordförbättringsmedel, gödslat växtunderlag eller komposteringspreparat,

2) *gödselmedel* ämnen och preparat som är avsedda att främja växters tillväxt eller att förbättra skördens kvalitet och vilkas verkan grundar sig på växtnäringsämnen eller på andra ämnen som är nyttiga för växter, människor eller djur,

3) *EEG-gödselmedel* sådana i 2 punkten nämnda ämnen och preparat som är märkta "EEG-gödselmedel" och som uppfyller de villkor angående kvalitet, märkning, förpackning och övrigt som jord- och skogsbruksministeriet har uppställt för dylika gödselmedel,

4) *jordförbättringsmedel* ämnen och preparat som används i syfte att åstadkomma en förändring i jordens eller växtunderlagets fysikaliska, kemiska eller biologiska tillstånd för främjande av växters tillväxt eller skördens kvalitet och vilkas verkan i huvudsak grundar sig på annat än de växtnäringsämnen som ingår i medlet,

5) *gödslat växtunderlag* ett växtunderlag i

RP 226/92

JsUB 27/92

Bilaga II till EES-avtalet: rådets direktiv (76/116/EEG) (ändr. genom rådets direktiv 88/183/EEG, 89/284/EEG och 89/530/EEG), kommissionens direktiv (77/535/EEG) (ändr. genom kommissionens direktiv 79/138/EEG, 87/566/EEG och 89/519/EEG), rådets direktiv (80/876/EEG), kommissionens direktiv (87/94/EEG) (ändr. genom kommissionens direktiv 88/126/EEG)

vilket tillsatts gödsel-fabrikat; med växtunderlag avses tekniskt behandlade fasta eller flytande ämnen som används som underlag vid odling av växter,

6) *kvävebakteriepreparat* en kultur av kvävebindande mikroorganismer med vilken frön eller jord behandlas för att mikroorganismerna skall kunna tillföras dem,

7) *komposteringspreparat* en produkt som är avsedd att främja nedbrytningen av komposten eller förbättra dess kvalitet och vars verkan grundar sig på de mikroorganismer eller växt-näringsämnen som ingår i produkten samt

8) *växtnäringsämnen* huvudnäringsämnen, sekundära näringsämnen och spårämnen; med huvudnäringsämnen avses kväve, fosfor och kalium, med sekundära näringsämnen kalcium, magnesium, natrium och svavel samt med spårämnen bor, kobolt, koppar, järn, mangan, molybden och zink.

2 kap.

Tillverkning, marknadsföring och import av gödselmedel

4 §

Förteckning över gödselmedel

Endast sådana gödselmedel som ingår i den förteckning över gödselmedel som publicerats av jord- och skogsbruksministeriet får importeras och marknadsföras samt tillverkas för marknadsföring.

I förteckningen införs de gödselmedel som ingår i bilaga I till rådets direktiv 76/116/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar om gödselmedel, som nämns i bilaga II till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Jord- och skogsbruksministeriet kan på eller utan ansökan godkänna att även andra gödselmedel tas in i förteckningen, under den förutsättning att gödselmedlet är lämpligt för sitt ändamål och att det inte innehåller sådana mängder menliga eller farliga ämnen eller organismer att användning i enlighet med anvisningarna på grund därav kan skada människor, djur eller natur.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar föreskrifter om de uppgifter som skall lämnas i en ansökan som gäller upptagande av ett gödselmedel i förteckningen samt om det förfarande som skall iaktas vid ansökan.

5 §

Kvalitetskrav

Ett gödselmedel som importeras eller marknadsförs eller som tillverkas för marknadsföring skall uppfylla de detaljerade kvalitetskrav som jord- och skogsbruksministeriet uppställt för gödselmedlet samt de särskilda kvalitetskrav som ministeriet vid behov uppställer.

Utöver vad som stadgas i 1 mom. skall sådana ammoniumnitratgödselmedel som innehåller över 28 viktprocent kväve uppfylla de krav som jord- och skogsbruksministeriet uppställt för dessa gödselmedel samt innan de släpps ut i marknaden eller befrias från tullkontroll klara sådana detonationssäkerhetsprov som utförs på det sätt som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar vid behov föreskrifter om kvalitetskraven för biprodukter som kan användas som gödselmedel och som avses i 2 §.

6 §

Märkning

De uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer skall skriftligen lämnas köparen i varudeklarationen för gödselmedel som importeras, marknadsförs eller tillverkas för marknadsföring. Jord- och skogsbruksministeriet bestämmer också vilka andra uppgifter om gödselmedlen som får lämnas köparen i varudeklarationen samt meddelar behövliga bestämmelser om de uppgifter som skall lämnas i samband med varudeklarationen. Jord- och skogsbruksministeriet kan även meddela bestämmelser om grunderna för lämnande av uppgifter. Därtill bestämmer jord- och skogsbruksministeriet vilka uppgifter som skall lämnas mottagaren i varudeklarationen för biprodukter som kan användas som gödselmedel och som avses i 2 §.

Varudeklarationen skall tryckas på förpackningen eller fästas på den. I fråga om förpackningar som väger över 100 kilogram och varor i lösvikt kan märkningarna dock göras i de dokument som medföljer varan. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om hur märkningarna skall göras och bestämmer hur mycket halten av näringsämnen vid en kontroll får avvika från det värde som uppges i varudeklarationen.

7 §

Förpackningsbestämmelser

De gödselmedel som importeras, marknadsförs eller tillverkas för marknadsföring skall uppfylla de förpackningskrav som jord- och skogsbruksministeriet uppställt.

3 kap.

Tillverkning, marknadsföring och import av andra gödsel-fabrikat

8 §

Kvalitetskrav

Jordförbättringsmedel, gödslade växtunderlag, komposteringspreparat, biprodukter som kan användas som sådana och kvävebakteriepreparat får inte innehålla sådana mängder menliga eller farliga ämnen eller organismer att användning i enlighet med anvisningarna på grund därav kan skada människor, djur eller natur. Dessa gödsel-fabrikat skall vara homogena, lämpliga för sitt ändamål samt i fråga om sammansättningen och sådana egenskaper som är viktiga för användningen, t.ex. finhetsgraden, fuktighetshalten och renheten, vara sådana som köparna i allmänhet har anledning att förutsätta i handeln med dylika varor.

Jord- och skogsbruksministeriet kan även bestämma om detaljerade kvalitetskrav och särskilda kvalitetskrav för gödsel-fabrikat som avses i denna paragraf.

9 §

Fastställande av typbenämningar och handelsnamn

Den som importerar eller tillverkar jordförbättringsämnen, gödslade växtunderlag, kvävebakteriepreparat eller komposteringspreparat skall innan preparatet marknadsförs sända uppgift om typbenämningen och handelsnamnet till kontrollcentralen för växtproduktion för fastställande av dem. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om de omständigheter som skall beaktas när typbenämningen och handelsnamnet bildas och fastställs.

10 §

Märkning

De uppgifter som jord- och skogsbruksmi-

nisteriet bestämmer skall skriftligen lämnas köparen i varudeklarationen för jordförbättringsmedel, gödslade växtunderlag, kvävebakteriepreparat och komposteringspreparat som importeras, marknadsförs eller tillverkas för marknadsföring. Jord- och skogsbruksministeriet bestämmer också vilka andra uppgifter om gödselmedlen som får lämnas köparen i varudeklarationen samt meddelar behövliga bestämmelser om de uppgifter som skall lämnas i samband med varudeklarationen. Jord- och skogsbruksministeriet kan även meddela bestämmelser om grunderna för lämnande av uppgifter. Därtill bestämmer jord- och skogsbruksministeriet vilka uppgifter som skall lämnas mottagaren i varudeklarationen för biprodukter som avses i 2 § och som kan användas som jordförbättringsmedel, gödlat växtunderlag eller komposteringspreparat. Jord- och skogsbruksministeriet kan förbjuda att uppgifter lämnas som inte har väsentlig betydelse för användningen av ett preparat som avses i detta moment.

Varudeklarationen skall tryckas på förpackningen eller fästas på den. Märkningen angående preparat i lösvikt kan dock göras i de medföljande dokumenten. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om hur märkningen skall göras och bestämmer hur mycket halten av näringsämnen vid en kontroll får avvika från det värde som uppges i varudeklarationen.

4 kap.

Tillsyn

11 §

Tillsynsmyndigheter

Den allmänna styrningen av tillverkningen och marknadsföringen av gödsel-fabrikat samt av tillsynen över dem ankommer på jord- och skogsbruksministeriet. Kontrollcentralen för växtproduktion utövar tillsyn över tillverkningen, marknadsföringen och importen samt över iakttagandet av denna lag och de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Förutom av kontrollcentralen för växtproduktion övervakas importen av tullverket.

12 §

Auktoriserade kontrollörer och provtagare

Vid tillsynen anlitar kontrollcentralen för

växtproduktion som hjälp kontrollörer och provtagare som den skriftligen bemyndigat för uppgiften. De auktoriserade kontrollörerna och provtagarna utför sina uppgifter under tjänstemannaansvar.

Om en auktoriserad kontrollör eller provtagare är förhindrad att utföra sina uppgifter, kan kontrollcentralen för växtproduktion förordna en ojävig person att tillfälligt sköta hans uppgifter. Även en tullmyndighet eller en polismyndighet kan ta prov i enlighet med de anvisningar som kontrollcentralen för växtproduktion meddelar särskilt för varje enskilt fall.

13 §

Kontroll

Kontrollcentralen för växtproduktion samt auktoriserade kontrollörer och provtagare har rätt att inspektera gödsselfabrikat, produktions- och förpackningslokaler, lagerrum och försäljningsställen, transportmedel och de register som avses i 15 § samt att gratis ta nödvändiga prov av råvaror och färdiga produkter. Kontrollcentralen för växtproduktion kan tillsätta provtagare på de orter till vilka gödsselfabrikat importeras. Kontrollcentralen för växtproduktion kan dessutom tillsätta en kontrollör för en anläggning som tillverkar gödsselfabrikat.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om kontroll och provtagning som avses i 1 mom. samt om insändandet och undersökningen av prov.

14 §

Anmälningsplikt

En näringsidkare som bedriver sådan tillverkning, marknadsföring eller import av gödsselfabrikat som avses i denna lag samt en näringsidkare som överlåter biprodukter som avses i 2 § skall göra en skriftlig anmälan om sin verksamhet till kontrollcentralen för växtproduktion. Kontrollcentralen för växtproduktion för register över näringsidkarna med tanke på tillsynen.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om innehållet i anmälningsplikten och om hur anmälan skall göras.

En tillverkare skall bereda kontrollcentralen för växtproduktion tillfälle att inspektera produktionsanläggningen innan verksamheten inleds.

15 §

Register

En näringsidkare som bedriver tillverkning, marknadsföring eller import av gödsselfabrikat eller som överlåter sådana biprodukter som avses i 2 § skall över sin verksamhet enligt denna lag föra ett register, med hjälp av vilket uppgifter som behövs för tillsynen vid behov kan utredas. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om registrets innehåll och uppläggning.

Importörer och tillverkare skall till kontrollcentralen för växtproduktion på det sätt som den närmare bestämmer anmäla import- och produktionsvolymerna för gödsselfabrikat samt de råvarumängder som använts vid tillverkningen.

16 §

Tystnadsplikt

Den som i samband med ett uppdrag enligt denna lag har fått uppgifter om en näringsidkares affärs- eller yrkeshemlighet eller ekonomiska ställning får inte röja uppgifterna eller utnyttja dem i förtjänstsyfte, om inte den till vars förmån tystnadsplikt stadgas samtycker till detta.

Vad som stadgas i 1 mom. hindrar inte att uppgifterna lämnas ut

1) till en åklagar- eller polismyndighet för utredning av brott.

2) till en myndighet som avses i 11 § för utförande av uppgifter enligt denna lag och

3) till en myndighet som prövar besvär i ett ärende enligt denna lag.

17 §

Offentliggörande av kontrollresultat

Kontrollcentralen för växtproduktion offentliggör resultaten av tillsynskontroller. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om offentliggörandet av resultat.

18 §

Tillsynsavgifter och arvoden

För täckande av de kostnader som orsakas staten på grund av genomförande av tillsynen över att denna lag och de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas, uppbärs hos näringsidkare som bedri-

ver tillverkning och import av gödsselfabrikat en avgift två gånger per år. Avgiften kan bestämmas särskilt för varje produktgrupp utgående från produktions- och importvolymer. För specialundersökningar kan kontrollcentralen för växtproduktion uppbära en särskild avgift. Angående avgifterna gäller i övrigt vad som stadgas i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92).

Till de kontrollörer och provtagare som har auktoriserats av kontrollcentralen för växtproduktion kan betalas arvoden och kostnadsersättningar för kontroll och provtagning. Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om betalning av arvoden och ersättningar samt om grunderna för dem.

5 kap.

Tvångsmedel och påföljder

19 §

Förbud

Kontrollcentralen för växtproduktion skall förbjuda import, marknadsföring, tillverkning eller överlåtelse av ett gödsselfabrikat, om fabrikket inte uppfyller de krav som ställs i denna lag eller i stadganden eller bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag. Förbudet skall utfärdas på viss tid, om det är möjligt att avhjälpa den brist som det grundar sig på. Förbudet skall omedelbart återkallas, om den brist på vilken förbudet grundar sig har avhjälpits eller om bristen inte längre är av betydelse med tanke på förbudet. Ett förbud skall trots ändringssökande iakttas, om inte besvärinstansen förbjuder verkställighet av beslutet eller bestämmer att verkställigheten skall avbrytas.

Om importen av ett gödsselfabrikat förbjuds och en brist som det är behäftat med inte kan avhjälpas, skall importören återsända gödsselfabrikatet eller förstöra det på ett sätt som kontrollcentralen för växtproduktion godkänner.

20 §

Vite

Kontrollcentralen för växtproduktion kan förena ett förbud enligt 19 § med vite.

I ett beslut om föreläggande av vite får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

21 §

Straffstadgande

Den som uppsåtligt eller av grov vårdslöshet

1) importerar, marknadsför eller tillverkar för marknadsföring gödsselfabrikat i strid med 4 §,

2) importerar, marknadsför, tillverkar för marknadsföring eller överlåter gödsselfabrikat som inte uppfyller kraven i 5—8 och 10 §§ samt i de bestämmelser som har utfärdats med stöd av dem,

3) försummar att i enlighet med 9 § sända uppgift om ett gödsselfabrikats typbenämning och handelsnamn för fastställelse av dem så som stadgas i 9 §,

4) försummar den anmälningsplikt som stadgas i 14 § eller

5) försummar att föra register enligt 15 §,

skall för *förseelse mot gödselmedelslagen* dömas till böter, om inte strängare straff för förseelsen stadgas i någon annan lag. Dessutom kan gödsselfabrikatet jämte förpackning eller en del därav eller deras värde dömas förbrutna till staten, om det inte är oskäligt med beaktande av förhållandena.

Den som bryter mot ett förbud som har meddelats med stöd av 19 § och som har förenats med vite, kan inte dömas till straff för samma gärning.

Kontrollcentralen för växtproduktion anmäler i stället för de myndigheter som nämns i 11 § en förseelse enligt 1 mom. till åtalssprövning. Anmälan behöver inte göras, om förseelsen som helhet betraktad skall anses vara uppenbart ringa.

Angående straff för brott mot tjänstemäns och offentligt anställdas tystnadsplikt stadgas i 40 kap. 5 § strafflagen.

22 §

Skadeståndsskyldighet

Säljaren skall ersätta en skada som åsamkas köparen av att en såld produkt inte uppfyller de krav som stadgats eller bestämts eller genom att produkten avviker från de uppgifter som lämnats köparen mer än vad som är tillåtet enligt jord- och skogsbruksministeriets föreskrifter. Ersättning skall betalas även om skadan inte orsakats uppsåtligt eller av vårdslöshet.

6 kap.

Särskilda stadganden

23 §

Närmare stadganden

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

24 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Helsingfors den 26 februari 1993

Genom denna lag upphävs gödselmedelslagen av den 16 maj 1986 (377/86) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

25 §

Övergångsstadganden

En näringsidkare som när denna lag träder i kraft bedriver verksamhet som avses i denna lag skall göra anmälan enligt 14 § om sin verksamhet inom sex månader från det lagen trätt i kraft.

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Jord- och skogsbruksminister *Martti Pura*

Nr 234

Fodermedelslag

Given i Helsingfors den 26 februari 1993

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §

Syfte

Syftet med denna lag är att främja utbudet och användningen av trygga, för husdjursproduktionen i Finland lämpliga foderfabrikat av god kvalitet samt att se till att tillräckliga uppgifter om foderfabrikaten lämnas dem som köper och använder dessa produkter.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på marknadsföring och import av fodermedel, vissa produkter som används i djurfoder, tillsatsämnen för fodermedel och foderblandningar samt sådan tillverkning som sker för marknadsföring av dessa. Stadgandena om tillsatsämnen för fodermedel och om vissa produkter som används i djurfoder samt om de krav som gäller dessa, med undantag av kraven i fråga om märkning och förpackning, samt stadgandena om menliga ämnen och organismer tillämpas dessutom på den användning och tillverkning av foderfabrikat som sker på gårdsbruksenheterna.

Denna lag tillämpas inte

- 1) på foderfabrikat som används i djurför-sök vid forskningsanstalter,
- 2) på foderfabrikat som exporteras, med undantag av fabrikat som förs till det Euro-peiska ekonomiska samarbetsområdet, eller

3) på transitogods som införs i landet förutsatt att bruksändamålet och, i fråga om fabrikat enligt 2 punkten, dessutom export-landet klart framgår av påskrifterna på fabri-katets emballage eller, då det är fråga om transitogods, av de handlingar som gäller fabrikatet.

Om åtgärder för bekämpande och förebyg-gande av djursjukdomar stadgas i lagen om djursjukdomar (55/80).

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *foderfabrikat* fodermedel, vissa produkter som används i djurfoder, tillsatsämnen för fodermedel och foderblandningar.

2) *fodermedel* vegetabiliska eller animaliska produkter i befintligt skick, färska eller kon-serverade, som är avsedda för utfodring av djur, samt biprodukter från industrin och organiska eller oorganiska ämnen använda som sådana eller i foderblandningar oberoende av om de innehåller tillsatsämnen eller inte.

3) *viss produkt som används i djurfoder* pro-dukter tillverkade genom vissa tekniska proces-ser, vilka direkt eller indirekt fungerar som proteinkälla och är avsedda att användas som foderfabrikat eller i foderfabrikat.

4) *råvara* sådana i 2 punkten nämnda foder-medel som är avsedda att användas vid till-verkning av foderblandningar eller såsom bär-substans i förblandningar,

RP 260/92

JsUB 26/92

Bilaga I till EES-avtalet: rådets direktiv (70/524/EEG) (ändr. genom rådets direktiv 73/103/EEG och 84/587/EEG), rådets direktiv (87/153/EEG), rådets direktiv (77/101/EEG), rådets direktiv (79/373/EEG) (ändr. genom rådets direktiv 90/44/EEG), rådets direktiv (82/471/EEG), rådets direktiv (83/228/EEG), rådets direktiv (74/63/EEG) (ändr. genom rådets direktiv 80/502/EEG, 86/354/EEG, 87/519/EEG och 91/132/EEG)

5) *förblandning* tillsatsblandningar som används vid tillverkning av foderblandningar eller blandningar av ett eller flera tillsatsämnen bundna till bärsubstansen,

6) *tillsatsämne för fodermedel* ämnen och preparat, dock inte förblandningar som används för tillverkning av foderblandningar, vilka såsom tillsats i fodermedel används till utfodring av djur, antingen i befintligt skick eller blandade i fodermedel eller foderblandning, och vilka är avsedda att användas huvudsakligen för att främja djurens tillväxt eller djurproduktionen eller för att upprätthålla ett gott näringstillstånd hos djuren eller förebygga störningstillstånd som beror på annat än sjukdom; med tillsatsämne för fodermedel avses även ämnen och preparat som syftar till att förbättra fodermedels eller foderblandningars egenskaper eller hållbarhet,

7) *foderblandning* helfoder och kompletteringsfoder som utgör blandningar av vegetabiliska eller animaliska produkter, i befintligt skick, färska eller konserverade, eller biprodukter från industrin och som är avsedda att användas till utfodring av djur, eller olika organiska eller oorganiska ämnen oberoende av om de innehåller tillsatsämnen eller inte,

8) *helfoder* en foderblandning som i befintligt skick räcker som dagsranson för enkelmagade djur och, tillsammans med grovfoder, för idisslare, hästdjur och kaniner,

9) *kompletteringsfoder* en foderblandning som innehåller höga halter av vissa näringsämnen men som endast då den används tillsammans med andra foderfabrikat räcker som dagsranson.

10) *dagsranson* den genomsnittliga totalmängd foder, med en 12 procents fukthalt, som ett djur av en viss art och ålder och uppfödd för ett visst ändamål behöver för att tillfredsställa hela sitt näringsbehov samt

11) *menligt ämne* sådana ämnen eller produkter i foderfabrikat som kan förorsaka hälsofara för djur eller via husdjursprodukter för människor.

2 kap.

Tillverkning, marknadsföring och import av foderfabrikat

4 §

Fodermedel

Det är tillåtet att importera, marknadsföra och för marknadsföring tillverka

1) fodermedel som jord- och skogsbruksministeriet har infört i sin publicerade förteckning över fodermedel och som uppfyller de krav som ministeriet i denna förteckning har ställt på fodermedlet i fråga, samt

2) andra fodermedel än de som avses i punkt 1, under förutsättning att fodermedlet är sunt, äkta och av en sådan kvalitet att det duger att saluföras och att det inte förorsakar hälsofara för människor eller djur samt att anmälan har gjorts till kontrollcentralen för växtproduktion i enlighet med närmare föreskrifter som den meddelat.

På fodermedel som har införts i förteckningen över fodermedel får användas endast den benämning som där används. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar föreskrifter om grunderna för införandet i förteckningen, de uppgifter som skall lämnas i ansökan och om ansökningsförfarandet.

Utöver vad som stadgas i 1 mom. skall de fodermedel som importeras, marknadsförs eller tillverkas för marknadsföring uppfylla de övriga kvalitetskrav som jord- och skogsbruksministeriet uppställt.

5 §

Vissa produkter som används i djurfoder

Endast sådana i 3 § 3 punkten nämnda produkter som jord- och skogsbruksministeriet har infört i sin förteckning över dessa produkter och som uppfyller de krav som ministeriet i denna förteckning ställer på produkten i fråga får importeras, marknadsföras eller tillverkas för marknadsföring samt tillsättas i foderfabrikat som importeras och marknadsförs. Samma gäller beträffande den användning och det tillsättande av dessa produkter i foderfabrikat som sker på gårdsbruksenheterna.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar föreskrifter om grunderna för införandet i den förteckning som avses i 1 mom. samt om vilka uppgifter som skall lämnas i en ansökan om godkännande av en ny produkt i förteckningen och om ansökningsförfarandet.

6 §

Tillsatsämnen för fodermedel

Endast sådana tillsatsämnen för fodermedel som jord- och skogsbruksministeriet har infört i sin förteckning över tillsatsämnen för foder-

medel eller i förteckningen över tillsatsämnen som får marknadsföras med tillstånd för viss tid och som uppfyller de krav som ministeriet ställer i dessa förteckningar eller på något annat ställe får importeras, marknadsföras och tillverkas för marknadsföring samt tillsättas i foderfabrikat som importeras och marknadsförs. Samma gäller beträffande den användning av tillsatsämnen för fodermedel och tillsättandet av dessa ämnen i foderfabrikat som sker på gårdsbruksenheter.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar föreskrifter om grunderna för införandet i de förteckningar som avses i 1 mom. samt om vilka uppgifter som skall lämnas i en ansökan om godkännande av ett nytt tillsatsämne eller ett nytt användningssätt i förteckningarna och om ansökningsförfarandet.

Vissa av jord- och skogsbruksministeriet fastställda tillsatsämnen eller förblandningar och foderblandningar som innehåller dessa tillsatsämnen får tillverkas endast av sådana tillverkare som kontrollcentralen för växtproduktion har infört i sin förteckning över dylika tillverkare. Samma gäller beträffande förmedling av dessa tillsatsämnen. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar föreskrifter om grunderna för godkännande av tillverkare att intas i förteckningen, om de uppgifter som skall lämnas i ansökan samt om anmälningsförfarandet. Kontrollcentralen för växtproduktion skall årligen senast den 30 november publicera förteckningen. Jord- och skogsbruksministeriet kan meddela föreskrifter om bokföringen av sådana tillsatsämnen för fodermedel som avses i detta moment samt om meddelandet av dessa uppgifter till tillsynsmyndigheten.

7 §

Foderblandningar

Foderblandningar som importeras, marknadsförs eller tillverkas för marknadsföring får innehålla i 4 § 1 mom., 5 § 1 mom. och 6 § 1 mom. avsedda, gällande krav uppfyllande fodermedel, vissa produkter som används i djurfoder samt tillsatsämnen för fodermedel. Foderblandningarna skall dessutom uppfylla de kvalitetskrav som jord- och skogsbruksministeriet uppställt.

Med avvikelse från 1 mom. kan jord- och skogsbruksministeriet förbjuda användningen av vissa fodermedel och ämnen i foderblandningar.

Jord- och skogsbruksministeriet kan utfärda bestämmelser om typbenämningar på foderblandningar. Innan bestämmelserna utfärdas skall jord- och skogsbruksministeriet höra foderindustrin.

8 §

Tillfälliga begränsningar

Om en sådan produkt som används i djurfoder eller ett sådant tillsatsämne för fodermedel som ingår i den förteckning som nämns i 5 § 1 mom. eller 6 § 1 mom. på basis av nya rön inom forskningen eller en omvärdering av förefintliga uppgifter kan antas orsaka fara för människors eller djurs hälsa eller, om det är fråga om tillsatsämnen för fodermedel, för miljön, kan jord- och skogsbruksministeriet tillfälligt förbjuda att produkten eller tillsatsämnet används i foderfabrikat eller begränsa användningen.

9 §

Menliga ämnen och organismer

Foderfabrikat som importeras, marknadsförs eller tillverkas för marknadsföring får inte innehålla sådana mängder menliga ämnen eller organismer att användning enligt bruksanvisningarna på grund därav kan orsaka kvalitetsfel hos animaliska produkter eller skada människor, djur eller natur. Samma gäller beträffande foderfabrikat som används och tillverkas på gårdsbruksenheter.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om högsta tillåtna mängd menliga ämnen och organismer i foderfabrikat.

10 §

Märkning

De uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet närmare bestämmer skall skriftligen lämnas av köparen i varudeklarationen för foderfabrikat som importeras, marknadsförs eller tillverkas för marknadsföring. Jord- och skogsbruksministeriet bestämmer också vilka andra uppgifter om foderfabrikaten som får lämnas av köparen i varudeklarationen och meddelar vid behov föreskrifter om de uppgifter som skall lämnas i samband med den. Jord- och skogsbruksministeriet kan också meddela föreskrifter om grunderna för de uppgifter som skall

4 kap.

Tvångsmedel och påföljder

23 §

Förbud

Kontrollcentralen för växtproduktion skall förbjuda import, marknadsföring, tillverkning eller användning av ett foderfabrikat, om fabriket eller den information som ges om det, produktions- eller förvaringslokalerna som används vid tillverkningen av foderfabrikatet, tillverkningsmetoderna eller anordningarna eller sättet på vilket tillsynen över tillverkningen har ordnats inte uppfyller de krav som uppställs i denna lag eller som stadgas eller bestäms med stöd av denna lag.

Förbudet skall utfärdas för viss tid, om den brist som ligger till grund för förbudet kan avhjälpas. Förbudet skall återkallas utan dröjsmål, om den brist på vilket förbudet grundar sig har avhjälpits eller om den inte längre är av betydelse med tanke på förbudet. Förbudet skall iakttas även om ändring söks, om inte besvärsinstansen förbjuder verkställighet av beslutet eller bestämmer att verkställigheten skall avbrytas.

Om importen av ett foderfabrikat förbjuds och en brist som det är behäftat med inte kan avhjälpas, skall importören återsända foderfabrikatet eller förstöra det på ett sätt som kontrollcentralen för växtproduktion godkänner.

24 §

Vite

Kontrollcentralen för växtproduktion kan förena ett förbud enligt 23 § med vite.

I ett beslut om föreläggande av vite får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

25 §

Straffstadgande

Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet

1) importerar, marknadsför, tillverkar eller använder eller i foderfabrikat tillsätter foderfabrikat i strid med 4—7 §§ eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av dessa eller i strid med den begränsning som avses i 8 §,

2) importerar, marknadsför, tillverkar eller använder foderfabrikat som inte uppfyller kraven i 9—11 §§ eller i de bestämmelser som har utfärdats med stöd av dessa,

3) bedriver sådan vilseledande marknadsföring som avses i 12 §,

4) försummar att iakttä föreskrifterna enligt 13 § om ordnande av tillsyn över tillverkningen eller tillverkar eller förvarar foderfabrikat i strid med de krav som har uppställts med stöd av nämnda stadgande för produktions- och förvaringslokalerna, produktionsmetoderna eller anordningarna,

5) försummar anmälningsskyldigheten enligt 17 §,

6) försummar att föra register enligt 18 §

skall för *förseelse mot fodermedelslagen* dömas till böter, om inte strängare straff stadgas i någon annan lag. Dessutom kan foderfabrikatet jämte förpackning eller en del därav eller deras värde dömas förbrutet till staten, om det inte är oskäligt med beaktande av förhållandena.

Den som bryter mot förbud som har utfärdats med stöd av 23 § och som har förenats med vite, kan inte dömas till straff för samma gärning.

Kontrollcentralen för växtproduktion anmäler i stället för de myndigheter som nämns i 14 § en förseelse enligt 1 mom. till åtalssprövning. Anmälan behöver inte göras, om brottet som helhet betraktad skall anses som uppenbart ringa.

Angående straff för brott mot tjänstemans och offentligt anställda arbetstagares tystnadsplikt stadgas i 40 kap. 5 § strafflagen.

26 §

Skadeståndsskyldighet

Säljaren skall ersätta en skada som åsamkas köparen genom att en såld produkt inte uppfyller de krav som stadgats eller uppställts eller genom att produkten avviker från de uppgifter som lämnats köparen mer än vad som är tillåtet enligt jord- och skogsbruksministeriets föreskrifter. Ersättning skall betalas även om skadan inte orsakats uppsåtligen eller av vårdslöshet.

Nr 234

5 kap.

Särskilda stadganden

27 §

Närmare stadganden

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

6 kap.

Ikraftträdelse- och övergångsstadganden

28 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Genom denna lag upphävs fodermedelslagen av den 16 maj 1986 (376/86) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 26 februari 1993

29 §

Övergångsstadganden

Utan hinder av 5 § 1 mom. och 6 § 1 mom. får, under en tid som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer och som kan vara högst två år efter det att lagen har trätt i kraft, även andra tillsatsämnen samt produkter som används i djurfoder vilka jord- och skogsbruksministeriet särskilt beslutar importeras, marknadsföras och tillverkas för marknadsföring samt tillsättas i foderfabrikat. Samma gäller beträffande den användning av tillsatsämnen för fodermedel och vissa produkter som används i djurfoder samt tillsättande av dessa tillsatsämnen och produkter i foderfabrikat som sker på gårdsbruksenheter.

Näringsidkare som när denna lag träder i kraft bedriver verksamhet som avses i denna lag skall göra anmälan enligt 17 § om sin verksamhet inom sex månader från det lagen trätt i kraft.

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Jord- och skogsbruksminister *Martti Pura*

Nr 233

Lag om handel med utsäde

Given i Helsingfors den 26 februari 1993

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §

Syfte

Syftet med denna lag är att upprätthålla en högklassig växtproduktion genom att främja tillgången på och användningen av utsäde som är av hög kvalitet och lämpligt för växtförhållandena i Finland.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på produktion, marknadsföring, import och export av utsäde för åker- och trädgårdsväxter samt då utsäde överläts till en odlare med stöd av ett odlingskontrakt.

Med utsäde avses för sådd avsett frö samt sättpotatis och för matlöksproduktion avsedd sättlök.

2 kap.

Marknadsföring av utsäde

3 §

Certifikatutsäde

Jord- och skogsbruksministeriet bestämmer i enlighet med vad som överenskommits i avtalet

om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*ESS-avtalet*) att utsäde av vissa växtarter får marknadsföras endast i utsädespartier vilkas härstamning, sortäktighet och tekniska identitet har intygats av myndigheterna i Finland eller i något annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*certifikatutsäde*). Utsäde av samma foder- och spannmålsväxtart får dock marknadsföras både som certifierat och som annat utsäde enligt 4 §. Utsäde som certifieras i Finland skall vara av en sort som är införd i den sortlista för lantbruksväxter som nämns i 5 §.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om kraven på certifikatutsäde samt om kraven på produktionen, hanteringen och lagringen av detta utsäde.

4 §

Annat utsäde

Utsäde som marknadsförs och inte är certifierat skall vara av en art eller sort som är tillräckligt identifierbar och äkta samt skall vara användbart i fråga om den tekniska kvaliteten.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar föreskrifter om kraven på utsäde som avses i denna paragraf samt om kraven på produktionen, hanteringen och lagringen av detta utsäde. Då föreskrifter som avses i detta moment och i 3 § 2 mom. meddelas skall bestämmelserna i

RP 268/92

JsUB 28/92

Bilaga I till EES-avtalet: rådets direktiv (66/400/EEG) (ändr. 69/61 EEG, 71/162/EEG, 72/418/EEG, 73/438/EEG, 75/444/EEG, 78/55/EEG, 78/692/EEG, 88/380/EEG, 90/654/EEG), rådets direktiv (66/401/EEG) (ändr. 78/55/EEG, 78/692/EEG, 79/692/EEG, 88/380/EEG, 90/654/EEG), rådets direktiv (66/402/EEG) (ändr. 69/60/EEG, 71/162/EEG, 72/418/EEG, 73/438/EEG, 75/444/EEG, 78/55/EEG, 78/692/EEG, 79/692/EEG, 88/380/EEG, 90/654/EEG), rådets direktiv (69/208/EEG) (ändr. 71/162/EEG, 72/418/EEG, 73/438/EEG, 75/444/EEG, 78/55/EEG, 78/692/EEG, 88/380/EEG, 90/654/EEG), rådets direktiv (70/457/EEG) (ändr. 72/418/EEG, 73/438/EEG, 79/692/EEG, 79/967/EEG, 88/380/EEG, 90/654/EEG), rådets direktiv (70/458/EEG) (ändr. 71/162/EEG, 72/418/EEG, 73/438/EEG, 78/55/EEG, 78/692/EEG, 79/692/EEG, 79/967/EEG, 88/380/EEG, 90/654/EEG), kommissionens direktiv (72/168/EEG), kommissionens direktiv (72/180/EEG)

EES-avtalet, särskilt bestämmelserna om utsäde som marknadsförs i Finland, beaktas.

5 §

Sortlista

En sortlista förs över lantbruksväxternas sorter. En sort kan godkännas för sortlistan om den är klart åtskiljbar, beständig och tillräckligt enhetlig samt har tillräckligt odlings- och bruksvärde. Beslut om godkännande fattas av den växtsortsnämnd som avses i 9 § lagen om växtförädlarrätt (789/92).

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om grunderna för godkännande av en sort samt föreskrifter om giltigheten och upphörandet av ett godkännande, om sortnamn och andra uppgifter som skall antecknas i listan, om underhållet av en sort, om det förfarande som skall iakttagas när en sort godkänns eller stryks från listan samt om publiceringen och upprätthållandet av listan.

6 §

Begränsningar i marknadsföringen av sorter

Jord- och skogsbruksministeriet kan förbjuda marknadsföring av utsäde av en lantbruksväxtsort i hela landet eller på ett bestämt område, om

1) sorten inte är åtskiljbar, beständig eller tillräckligt enhetlig,

2) sorten inte har tillräckligt odlingsvärde eller

3) odlingen av sorten kunde orsaka skada för odlingen av andra arter eller sorter med tanke på växternas sundhet.

Om sorten finns upptagen i sortlistan i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller Europeiska gemenskapernas eller Europeiska ekonomiska samarbetsrådets gemensamma sortlista för lantbruksväxter skall när förbud utfärdas enligt 1 mom. det förfarande som överenskommits i avtalet om upprättande av europeiska ekonomiska samarbetsområdet iakttagas.

7 §

Förpackande

Utsäde som är avsett att marknadsföras till den slutliga användaren skall inneslutas i förpackningar. Förpackningarna av certifikatutsäde skall tillslutas under övervakning av tillsyns-

myndigheterna. Kontrollcentralen för växtproduktion kan i enskilda fall tillåta att utsäde levereras oförpackat till den slutliga användaren.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar föreskrifter om förpackandet av utsäde och om storleken av de partier som är avsedda för försäljning.

8 §

Märkning

Behövliga uppgifter om utsädet skall finnas på förpackningen eller i de dokument som medföljer varan. En del av uppgifterna kan lämnas som förhandsuppgifter, vilkas slutliga innehåll skall meddelas köparen senare.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar föreskrifter om märkningen av förpackningar och utsädespartier samt om de uppgifter som skall lämnas köparen och om användningen av förhandsuppgifter.

9 §

Skadestånd

Om utsädet inte motsvarar de uppgifter som lämnats om det, skall den som iordningställt eller förpackat varan ersätta skada som detta orsakat den som använder utsädet. Den som sålt utsädet har samma ansvar, om han vållat skadan genom vårdslöshet.

En säljare som använder sig av möjligheten att lämna förhandsuppgifter enligt 8 § skall förbinda sig att bevilja köparen prisnedsättning och ersätta eventuella skador enligt de grunder som avtalas mellan lantbruksproducenternas centralorganisationer och fröhandlarnas organisation, om förhandsuppgifterna skiljer sig väsentligt från de slutliga uppgifterna.

3 kap.

Tillsyn

10 §

Myndigheter

Den allmänna styrningen och övervakningen av produktionen och marknadsföringen av utsäde ankommer på jord- och skogsbruksministeriet.

Kontrollcentralen för växtproduktion, landsbygdsnäringsdistrikten och kommunernas

landsbygdsnäringsmyndigheter (*tillsynsmyndigheterna*) utövar tillsyn över produktionen och marknadsföringen av utsäde samt övervakar iakttagandet av denna lag och de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Kontrollcentralen för växtproduktion svarar för det officiella godkännandet av utsäde som skall certifieras. Utöver tillsynsmyndigheterna övervakar även tullverket importen av utsäde.

Tillsynsmyndigheterna får anlita personer som är anställda vid rådgivningsorganisationer för landsbygden eller som annars är lämpliga för uppgiften.

11 §

Kontroll

Tillsynsmyndigheterna har rätt att inspektera utsädesodlingar samt odlingar och områden i närheten, utsäde, produktions- och förpackningslokaler, lager- och försäljningsställen, näringsidkarnas och odlarnas bokföring samt de register som avses i 12 § 2 mom. liksom att gratis ta behövliga prov. I Finland kan godkännas de kontroller som myndigheterna i något annat land har förrättat.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar föreskrifter om förrättandet av kontroller, tagandet och undersökningen av prov, godkännandet av kontroller som förrättats i något annat land samt om det övriga kontroll- och tillsynsförfarandet.

Tillsynsmyndigheterna har rätt att vid behov få handräckning av andra myndigheter vid förrättandet av kontroll enligt denna lag.

12 §

Anmälningsskyldighet och register

En näringsidkare eller odlare som bedriver förpackande, marknadsföring, import eller export av utsäde skall göra en skriftlig anmälan om sin verksamhet till kontrollcentralen för växtproduktion.

En näringsidkare eller odlare som avses i 1 mom. skall över sin verksamhet föra ett register av vilket utan svårighet kan fås sådana uppgifter som behövs för tillsynen.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om innehållet i anmälningsskyldigheten och om anmälningsskyldigheten samt om registrets innehåll och uppläggning.

13 §

Förpackningstillstånd

Jord- och skogsbruksministeriet kan besluta att endast utsäde som förpackats med särskilt tillstånd med stöd av 4 § får marknadsföras som utsäde av vissa växtarter. Tillstånd kan beviljas, om den som ansöker om tillstånd förfogar över behövliga anordningar och yrkeskunnig personal och även i övrigt har behövliga förutsättningar att behörigen sköta förpackandet.

Kontrollcentralen för växtproduktion beviljar tillstånd att förpacka utsäde för högst fem år i sänder. Tillståndet kan återkallas då förutsättningar för beviljande inte längre föreligger eller då den som fått tillståndet eller den som annars ansvarar för förpackandet har dömts till straff med stöd av 19 § 1 mom. 2 och 3 punkten.

Om förpackande för vilket tillstånd beviljats enligt 1 mom., behöver anmälan enligt 12 § 1 mom. inte göras. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om ansökande och beviljande av tillstånd.

14 §

Offentliggörande av tillsynsresultat

Kontrollcentralen för växtproduktion offentliggör resultaten av tillsynen. Kontrollcentralen kan lämna ut uppgifter som framgått vid tillsyns- och kontrollverksamheten till sådana sortägare som avses i 1 § lagen om växtförädlarrätt. Uppgifter för vilka tystnadsplikt gäller enligt 18 § får inte röjas.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om offentliggörande och utlämnande av uppgifter enligt 1 mom.

15 §

Marknadsföringsförbud för ett utsädesparti

Kontrollcentralen för växtproduktion kan förbjuda marknadsföringen av ett visst parti utsäde, om partiet inte uppfyller de krav som uppställs i denna lag eller bestäms med stöd av lagen. Förbudet kan även meddelas för den tid under vilken nödvändiga undersökningar utförs för utredande av om kraven uppfylls, om det finns grundad anledning att misstänka att partiet inte uppfyller de krav som gäller det. Tillsynsmyndigheterna kan märka partiet på lämpligt sätt för att hindra marknadsföring.

Ett förbud skall meddelas för en bestämd tid, om det är möjligt att avhjälpa den brist som ligger till grund för förbudet. Förbudet skall upphävas utan dröjsmål, om bristen har avhjälpits eller om den inte längre är av betydelse med tanke på förbudet.

Ett förbud skall iakttas trots att ändring söks, om inte besvärinstansen förbjuder verkställighet av beslutet eller bestämmer att verkställigheten skall avbrytas.

16 §

Förordnande om förstörande eller utförelse

Om marknadsföring av utsäde förbjudits med stöd av 6 eller 15 §, kan kontrollcentralen för växtproduktion tillåta att det används för något annat ändamål än som utsäde eller bestämma att utsädet skall föras ut ur landet eller förstöras. Till beslutet kan fogas villkor om det förfarande som skall iakttas när beslutet verkställs. Ett åläggande att förstöra utsäde skall förenas med hot om att förstörande som inte har verkställts enligt åläggandet utförs på den försumliges bekostnad.

17 §

Vite

Kontrollcentralen för växtproduktion kan förelägga vite för att förstärka ett förbud enligt 15 § eller ett beslut enligt 16 § om användningen av utsäde. I ett beslut om föreläggande av vite får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

18 §

Tystnadsplikt

Den som i samband med ett uppdrag enligt denna lag har fått uppgifter om en näringsidkares eller en odlares affärs- eller yrkeshemlighet eller ekonomiska ställning får inte röja uppgifterna, om inte den i vars intresse tystnadsplikt stadgas ger sitt samtycke.

Vad som stadgas i 1 mom. hindrar inte att uppgifter lämnas ut

1) till en åklagar- eller polismyndighet för utredning av ett brott som avses i 5 kap. 1 § tvångsmedelslagen,

2) till en sådan myndighet som avses i 10 § för utförande av uppgifter enligt denna lag,

3) till en myndighet som prövar besvär i ett ärende som avses i denna lag.

19 §

Straffstadgande

Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet

1) försummar anmälningsplikten enligt 12 § 1 mom.,

2) försummar att föra register enligt 12 § 2 mom.,

3) förpackar utsäde utan tillstånd som avses i 13 §, eller

4) marknadsför utsäde som inte uppfyller kraven enligt 3, 4, 6—8 § eller 13 § och enligt stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av dem,

skall för *utsädeshandelsförseelse* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas i någon annan lag. Dessutom kan utsädet jämte förpackning eller en del av utsädet eller värdet av dessa dömas förverkade till staten, om detta inte är oskäligt med beaktande av omständigheterna. Den som bryter mot ett förbud som utfärdats med stöd av 14 § och som förstärkts med vite kan inte dömas till straff för samma gärning.

Kontrollcentralen för växtproduktion anmäler i stället för de myndigheter som avses i 10 § en förseelse enligt 1 mom. till åtalsprövning. Anmälan behöver inte göras, om förseelsen som helhet betraktad skall anses som uppenbart ringa.

I 40 kap. 5 § strafflagen stadgas om straff för brott mot tjänstemäns och offentligt anställda arbetstagares tystnadsplikt.

4 kap.

Särskilda stadganden

20 §

Avgifter och arvoden

För inspektioner och undersökningar enligt denna lag uppbärs till staten avgifter, för vilka grunderna och storleken bestäms i den ordning som stadgas i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92).

Till de personer som avses i 10 § 3 mom. kan arvoden och kostnadsersättningar betalas för tillsynsuppgifter inom ramen för statsbudgeten. Jord- och skogsbruksministeriet bestämmer om betalningen av arvoden och ersättningar samt om grunderna för dem.

21 §

Ändringssökande

I beslut som växtsortsnämnden meddelat med anledning av en ansökan om godkännande av sort för införande i sortlistan får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen inom 60 dagar från delfäendet av beslutet.

22 §

Närmare stadganden

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom förordning.

5 kap.

Ikraftträdelse- och övergångsstadganden

23 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Helsingfors den 26 februari 1993

Genom denna lag upphävs lagen den 25 augusti 1975 om handel med frövara (669/75) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

24 §

Övergångsstadganden

En näringsidkare som innan denna lag trätt i kraft har gjort anmälan enligt 3 § lagen om handel med frövara får bedriva verksamhet som avses i 12 § 1 mom. i denna lag utan att behöva göra anmälan enligt det nämnda momentet.

Innan den sortlista för lantbruksväxter som avses i 5 § i denna lag är fastställd och träder i kraft tillämpas vad som i 8 § lagen om handel med frövara stadgas om den förteckning som skall föras över de viktigaste växtarterterna.

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Jord- och skogsbruksminister *Martti Pura*